

KONGRES

manifestacija

— mladine

MESEC DNI JE ŽE POTEKLO, ODKAR SE JE V BEOGRADU ZBRALO VEČ KOT 1200 DELEGATOV, DA BI OCENILI DOSEDANJE DELO LJUDSKE MLADINE IN V OBRISIH ZAČRTALI NADALJNO POT.

Besede tovariša Tita, ki jih je izrekel prvi dan kongresa — ko ugotovljate uspehe, govorite odkrito o slabostih, da bi jih bilo v prihodnje vedno manj — so bile vodilo celotnemu delu kongresa. Delegati so govorili odkrito, brez pomislekov so kritizirali pomanjkljivosti svojega dela in okolja, v katerem delajo.

V obdobju med obema kongresoma so se pri nas izvršile zelo pomembne spremembe v socialistični strukturi prebivalstva. Dosegli smo tak nivo proizvodnih sil, na osnovi katerega se nadaljnji razvoj ne more razvijati na povečevanju zaposlovanja, temveč na dviganju produktivnosti. Toda pogoj za večjo produktivnost in proizvodnjo je, poleg ostalih elementov, strokovna usposobljenost proizvajalcev.

Družba postavlja vse večje zahteve v pogledu kvantitete in kvalitete strokovnih kadrov. Možnost zaposlitve mladih ljudi je ozko povezana z možnostjo šolanja in zato so mladi življenjsko zainteresirani za nadaljnji razvoj strokovnega izobraževanja. Razvoj šolstva zahteva tudi reševanje mnogih materialnih vprašanj, tako dijakov kot tudi študentov. Brez štipendiranja, mreže dijaških in študentskih domov bi bilo za določene kategorije mladih ljudi zelo oteženo strokovno izobraževanje.

Diskutanti so opozorili, da je tam, kjer je bilo uvedeno kreditiranje, štipendiranje zelo nazadovalo. Nekatere delovne organizacije, ki so si napačno tolmačile in ocenjevale kreditiranje, so zmanjšale število štipendij, ali pa jih celo ukinile. Ljudska mladina in Zveza študentov se mora kljub tem napakam še nadalje zavzemati za štipendiranje in za kreditiranje kot dopolnilno obliko štipendiranja, posebno pa za principialnost in družbeno odgovornost organov, ki dajejo štipendije. Štipendiranje je oblika družbene delitve in mora biti podrejena socialističnim normam delitve. Štipendija ni navadna investicija brez obveznosti in odgovornosti.

Veliko pozornost je kongres posvetil tudi idejnopolitičnemu izobraževanju mladih. Ne samo, da se Zveza mladine organizirano ukvarja s problemi političnega in idejnega izobraževanja, temveč mora vsa družba posvetiti tem problemom večjo pozornost. Dogajanja v družbi idejno vzgajajo mladino (časopisi, razna jekanja vzorov na zahodu, nevezgoini pojavi v športu itd.). Bolj kot doslej, bo treba v prihodnje kontrolirati izdajanje zabavne literature. V zadnjih letih so naš knjižni trg preplavili razni X-100. Zabavna literatura take vrste gotovo negativno vpliva na idejno vzgojo mladine, zlasti srednješolske in delavske.

Osnovna naloga, iz katere izhaja Zveza mladine v svojem političnem delovanju, je težnja v vzgoji mladih ljudi kot dobrih delavcev, ki bodo duhovno in materialno gradili socialistično družbo.

Širše kot doslej je tudi treba gledati na vprašanje družbene aktivnosti mladih ljudi. Nepravilno je diferenciranje aktivnosti na »politične« in »nepolitične«. Osnovno merilo za ocenjevanje mladega človeka je, kaj in s kakšno mero družbene odgovornosti dela na področju, katerega je iz veselja izbral, in koliko s svojim delom doprinese k uresničitvi vzgojno-političnih ciljev Zveze mladine.

S prisotnostjo predstavnikov mladinskih organizacij z vseh kontinentov je mladina Jugoslavije manifestirala svoje internacionalistične občutke. Vsi gostje so v svojih pozdravnih govorih izražali željo po ohranitvi miru in za tesno sodelovanje vse mladine sveta, ne glede na rasno in politično pripadnost.

Mladina je na kongresu prevzela novo in odgovorno nalogo — zgraditev jadranske magistrale.

Jože Sušmelj

V uredništvu smo se domenili za reportažo o tem, kaj počno študentje med počitnicami. Tiste, ki so se na fakultetah tresli v izpitni mrzlici, smo pustili v nemar. Mrzla univerzitetna knjižnica je bila zaprta. V Naselju pa ni več tako veselo, odkar veljajo nova pravila o obiskih in zabavah. Torej, v Ljubljani ni bilo opaziti dosti počitniško razpoloženih študentov. Kje pa so potem bili?

tribuna

LIST ZVEZE ŠTUDENTOV LJUBLJANSKE UNIVERZE

LETO XIII.

Ljubljana,

20. februar 1963

Štev. 3

V osmi semester brez B diplome?

Nekateri naši slušatelji sedanjega IV. letnika so se pred nadaljevanjem študija v 8. semestru znašli v položaju, da še nimajo B diplomskega izpita, in to kljub jasni določbi statuta, da vpis v zadnji semester brez tega izpita ni mogoč.

Ta statutarna določba je več kot utemeljena: Prispeva k uresničevanju splošne tendence univerzitetne reforme preprečevati podaljševanje študij z odlaganjem izpitnih rokov zaradi dragocenega časa mladine in družbene potrebe po diplomantih visokošolskega študija. Če slušatelj še niti v sedmih semestrih ni zmagal B diplome, koliko pa jih bo potreboval za A diplomski izpit?

Kaj so ukrenili zgoraj omenjeni slušatelji? *Neposredno pred vpisom v 8. semester* so prosili dekana, naj jim dovoli ta vpis brez B diplome. Predlagali so mu torej, naj krši statut, ki so ga temeljito preudarili različni organi, od fakultetnih pa vse do izvršnega sveta ljudske skupščine LRS. S takim načinom reševanja študijske problematike pač ni mogoče soglašati.

Kaj pa naj bi slušatelji ukrenili, pa ne šele neposredno pred vpisom v 8. semester, temveč že prej, vsaj na koncu 6. semestra? Izhajati bi morali iz statutarne določbe, da po 7. semestru ne bodo mogli nadaljevati študija brez B diplome, pregledati s tega vidika študijsko zahtevnost in predlagati vodstvu katedre oz. oddelka morebitne spremembe. To bi bila konkretna in zelo koristna naloga za svete ustreznih letnikov. Če bi npr. ugotovili, da jih tri zelo obširne seminarske naloge kot pogoj za pripravo na B izpitu preveč obremenjujejo, naj bi predlagali dve manj obširni; če je seznam obširnega čtiva preveč zajeten, naj bi oddelk na njihov utemeljeni predlog izdvojil samo najbistvenejša dela, itd. Če pa bi se izkazalo, da vodstvo katedre oz. oddelka nima posluha za tako analizo in akcijo sveta letnika, naj bi se predstavniki sveta oglasili pri dekanu, da bi z njegovim posredovanjem skušali najti sporazumno rešitev. Toda s takim predlogom ni bilo nikogar. Pač pa so brez pravočasnih predhodnih analiz in z mirno vestjo prišli s predlogom za kršitev statuta.

To se pravi stvari postavljati na glavo: če vsebina učnega dela nasprotuje izvajanju statuta, tem slabše za statut. Taki miselnosti pa se je treba upreti. Tu smo sedaj pri jedru stvari. Če študijska zahtevnost ni v skladu s časovnimi okviri, ki jih za napredovanje slušateljev statut določa, se je pač treba obrniti proti tej zahtevnosti, ne pa proti statutu. Namesto tega se je na nekem našem oddelku celo zgodilo, da so prav tisti slušatelji, ki bi se sedaj vpisali v 8. semester — brez B diplome, prosili že prej za dodatna predavanja. Na oddelku so jim ustregli in to svoje ravnanje, s katerim so bistveno otežkočili izvajanje statuta, navajajo sedaj kot argument za kršitev statuta! Ali naj to pomeni, da akcrotiramo statut samo deklarativno, v vsakdanji praksi pa ga odklanjamo? Res je hvalevredno, da se hočejo slušatelji v izbrani stroki čimbolj izpopolniti, toda to bi morali uresničevati drugače. Naj jim oddelk organizira poglobitvene tečaje, ko bodo že v službi. Nobena naša šola ni zaključna šola, tudi ne fakulteta. In končno je tu še tretja študijska stopnja, ki je bila med drugim ustanovljena tudi z namenom, da bi razbremenila drugo stopnjo.

Zelo lepo bi bilo, če bi se sveti letnikov pri svojem vsakdanjem delu zavzemali za boljši odnos do statuta. Ni najvažnejše vprašanje, ali bodo slušatelji, ki so se znašli pred 8. semestrom brez B diplome, opravljali ta izpit nekaj tednov prej ali pozneje. Bistveno je, da bi pri svojem bodočem ravnanju organizirano izhajali iz statuta in ne iz stanja, ki nasprotuje njegovi realizaciji.

Perspektive pa ne obetajo nič takega. Kažejo se že obrisi nove akcije, akcije za vpis v 5. semester (v 1. sem. II. stopnje) z diplomskim izpitom samo iz enega predmeta in ne iz dveh, kot to določa statut — in spet brez predhodnje analize študijske zahtevnosti, ki naj bi predvsem s sodelovanjem svetov letnikov ugotovila, kaj in koliko moremo zahtevati, da bo povprečen študent zmogel obe prvostopenjski diplomi do vpisa v 5. semester.

Seveda bodo pri tem naleteli na ugovore, češ da znižujejo raven diplomantov. Toda za njihovo višjo raven se iz znanih razlogov ne moremo boriti z odlaganjem izpitnih rokov, to je s podaljševanjem študija. To je najlažja in najslabša pot. Raven diplomantov dvigajmo s prizadevanji za izboljšanje kvalitete našega poslušateljev med študijem, z ustvarjanjem pogojev za njihovo aktivnejšo vlogo pri pouku, z naporom za povečano učinkovitost učnega dela na fakulteti itd. Spet hvaležna naloga za svete letnikov.

Ne zavzemam se za apriorno nedotakljivost statuta. Statute smo spreminjali in jih še bomo, toda le na temelju argumentov, ki nam jih morejo nuditi zgoraj omenjene analize. Ne moremo pa utemeljevati spremembe statuta z neprijetnimi posledicami za slušatelje, ki se po njem niso ravnali, namesto da bi jih spodbu-

Pred dnevi je na ekonomski fakulteti diplomiral prejšnji glavni urednik našega lista Niko Tičar. S tem se je uspešno končalo njegovo dolgoletno sodelovanje v študentski organizaciji in še posebej pri Tribuni.

V listu je pričel sodelovati kot sodelavec univerzitetne rubrike jeseni 1958. Leto kasneje je postal že urednik te rubrike, januarja 1961 pa glavni urednik. Kot študentski novinar se je uveljavil z vrsto tehtnih člankov, kasneje pa je vse svoje sposobnosti posvetil organizaciji dela v uredništvu. Z njegovo pomočjo je Tribuna prebrodila marsikatero težavno obdobje.

Z njegovim odhodom iz redakcije bomo pogrešali izkušenega in prizadnega tovariša, ki je bil skoraj nepogrešljiv pri uvajanju novih sodelavcev. Vedno je bil pripravljen pomagati z besedo in dejanjem. Ves čas svojega študentskega življenja je delal v študentski organizaciji. V zadnjih letih pa je bil tudi eden glavnih stebrov v študentskem taboru v Ankaranu.

Ob slovesu upamo kolegi iz uredništva, da še ni povsem konec njegovega sodelovanja. Na novem delovnem mestu pa mu želimo še vnaprej obilo sreče in uspehov.

Tegobe letošnje zime

Kam pa kam, kar s celim sodom pelinkovca?

Ja, kaj ne veš, da si mora vsakdo preskrbeti zadostno zalogo goriva. Po tudi pelinkovca ni na onem seznamu blaga, ki se ne sme podražiti.

jale k rednemu in intenzivnemu študentskemu delu. Saj je prav to bil njihov namen. Razna popuščanja slušateljev niso pokazala dobrih rezultatov. Lani je bil na naši fakulteti na podlagi prošnje ali pa tudi brez njih dovoljen vpis v zadnji semester brez B diplome, ker je to bila prva generacija, ki naj bi izpopolnila to obveznost. Rezultat je bil tak, da od teh študentov — bilo jih je 90 — do letošnjega februarja še niti eden ni opravil A diplome, B diplomu pa približno ena četrtnina. Pač pa se je ponovila izkušnja,

da so študentje spremenili enkratno koncesijo v pravilno in se sedaj nanj sklicujejo. To pa v nasprotju z namerami univerzitetne reforme konec koncev podaljšuje študij. Spričo tega lahko razumemo izkušnje nekaterih fakultet, da je najboljša študijske uspehe študentov mogoče doseči s strogim, doslednim izvajanjem statutarne predpisov. V tej smeri moramo reševati študijsko problematiko — v skladu s ponovnimi priporočili univerzitetne uprave in univerzitetnega sveta — tudi na naši fakulteti.

IX. KONFERENCA ŠTUDENTSKEGA TISKA

POGLOBLJENO SODELOVANJE

V dneh od 1. do 3. februarja letos je bila v Mariboru v organizaciji lista mariborskih visokošolcev »Katedra« deveta konferenca jugoslovanskega študentskega tiska. Konferenci so prisostvovali poleg članov redakcij študentskih časopisov iz Zagreba, Sarajeva, Skopja, Novega Sada, Beograda, Maribora in Ljubljane tudi predstavniki Zveze študentov Jugoslavije ter sekretar komisije za tisk zveznega odbora SZDLJ Milo Popović.

Delo konference se je odvijalo na temelju štirih glavnih referatov, ki so jih pripravile posamezne redakcije, in sicer: »Fizionomija in duh študentskega tiska«, »Študentski tisk in srednješolci«, »Organizacija uredništva« ter referat »Sodelovanje študentskih listov«. V referatih in diskusijah je bilo poudarjeno, da mora študentski tisk postati še pomembnejši činitelj vpliva socialistične družbe na študentsko sredino. Glavne teme samostojnega, konkretnega in kritičnega obravnavanja študentskega tiska so vprašanja študijske reforme ter problemi idejnopolitičnega in kulturnega izobraževanja študentov. Študentski tisk bo svojo nalogo opravil le, če bodo študentje-novinarji obravnavali omenjena vprašanja na resen, poglobljen in studiozen način, kajti to je edina pot, da študentski tisk doprinese svoj ustvarjalni delež k sistemu našega visokošolskega izobraževanja.

V diskusiji so udeleženci konference posebej razpravljali o medsebojnem sodelovanju vseh jugoslovanskih študentskih listov. Letos so uredniki posameznih rubrik, za razliko od prejšnjih let, prevzeli določene obveze, tako, da so določili njihovo vsebino in roke za njihovo realizacijo. Vse univerzitetne rubrike bodo pričele istočasno objavljati materiale o problemih štipendiranja ter o mestu, vlogi in sedanjih rezultatih prve stopnje v okviru stopenjskega študija na ostalih

univerzitetnih središčih. Prav tako se bodo na straneh študentskih časopisov objavljale reportaže in članki, ki bodo na zanimiv način predstavili ostale visokošolske centre z namenom, da se seznanijo širši krog študentov iz vseh republik z življenjem in delom svojih kolegov v ostalih centrih.

Tudi kulturne rubrike jugoslovanskih študentskih časopisov se bodo medsebojno tesneje povezale, kar je posebno važno v sedanjem obdobju, ko lahko kulturne rubrike odigrajo veliko vlogo pri spoznavanju in zbljevanju kulture jugoslovanskih narodov. S skupnim zasledovanjem pomembnih kulturnoumetniških prireditelj, z izmenjavo literarnih prilog, kritik in ocen knjig, z informativnim, kritičnim in polemičnim reagiranjem na naše kulturno dogajanje bo lahko študentski tisk sodeloval v oblikovanju naprednih oblik kulturnega življenja na jugoslovanskih univerzah in izven njih.

Tako sodelovanje, ki bo odraz vsebinskega dela posameznih listov, bo lahko mnogo prispevalo k utrjevanju vloge in pomena, ki ga študentski tisk vedno bolj dobiva.

Letošnja konferenca jugoslovanskega študentskega tiska je kot delovna konferenca študentov-novinarjev uspela in se pokazala kot koristna praksa pri medsebojni izmenjavi mnenj o problemih študentskega tiska. Brez dvoma bodo udeleženci desete, jubilejne konference študentskega tiska, ki bo prihodnje leto v Beogradu, lahko ugotavljali napredek študentskega tiska, posebno ob vse tesnejšem sodelovanju študentskih časopisov in s tem tudi študentskih organizacij, ki mu je konkretno podlago dala prav letošnja konferenca, zelo dobro organizirana s strani uredništva »Katedra«, ki zasluži vse priznanje.

M. Vavpetič

Ne „zatožna klop“, ampak odprt in iskren boj za socialistično moralo!

Pri nas smo tako daleč, da se lahko in tudi moramo o problemih socialistične morale prijateljsko pomeniti. Zatožna klop je sicer tudi sredstvo, ki pa ni naj-uspešnejše! Predvsem menim, da je dovolj diskusije o »hotelu« oziroma o temeljnih normah mednarodne javne morale. Med socialisti že davno ne more več biti diskusije v moralnih kriterijih za odnose med spoloma, pri nas mora biti na dnevnem redu le vprašanje resnih *prizadevanj*, kako bomo čim hitreje uresničili zares socialistične družbene odnose. Ko pozdravljam, da študentska mladina živo o problemu razpravlja, moram najprej ugotoviti, da »Delo« ni nikjer trdilo, da tozadevna vprašanja »še niso dozorela za rešitev«. Sploh je na vsej stvari edino to nerodno, da »avtoritete« niso dale jasnega odgovora na javno vprašanje, in zdaj še trditev, da je baje neka avtoriteta izrekla nekaj »pikrih na račun mladih«, pri čemer da so bili posebno študentje deležni neke »njegove svete jeze«. Na vsak način bi bil lak odnos do mladine *napačen*! Največja pridobitev znanstvene etike in socialistične morale je prav v takšni njeni superiornosti, da se sicer bori proti negativnim pojavom, toda na pozitiven, konstruktiven, t. j. socialistično human način in torej vedno manj administrativno. Socializem se bori proti vsakemu izkoriščanju, zatiranju, teptanju, zaničevanju človekove osebnosti. Te negativne pojave moramo torej obsojati. Toda težišče našega boja mora biti na poudarjanju vsega pozitivnega, tako v preteklosti, kot še prav posebno vsega novega in lepega v socializmu. Pri tem je seveda absolutno nujno, da razkrinkamo teorije, ki s etiketo komunizma in podobnim zagovarjajo in konservirajo prav te grde pojave. Tako je npr. že prav skrajni čas, da prenehamo odkrivati Ameriko in teoretično razmišljati v paroli za *ali* proti svobodni ljubezni, ki jo je Lenin nedvomno proglasil za buržoazno parolo. Glede tako imenovane »platonске« ljubezni zares ne gre ne zrela in abstraktno filozofirati, ko je to vendar absolutno normalna in vzgojno in etično pomembna in dokazana prva faza v razvoju in dozorevanju ljubezni. Marksizem ne pozna alternative »platonске« ali »biološke« ljubezni, Engels govori o največjem progressu, ki ga prinaša individu-

V prvi letošnji številki »Tribune« smo objavili članek »Na založeni klopi — spolna morala«. Članek je vzbudil mnogo zanimanja in prejeli smo tudi več dopisov.

Prejeli smo tudi članek dr. Jožeta Potrča, ki ga danes v celoti objavljamo.

alna ljubezen, ki se kajpak razvija in mladega človeka v »platonске« fazi silno karakterno krepí, če ni seveda kakšne deformacije. Ne gre za neke antipode, za fetišizem na eni in za »poživinjeno obliko« spolnega anarhizma na drugi strani, ampak za razredno alternativo: za stare meščanske odnose eksploatacije, ali pa za višjo obliko odnosov med spoloma na podlagi popolne enakopravnosti in medsebojnega spoštovanja. Naš vsakodnevni boj za socializem mora torej predvsem brezkompromisno, in to vedno in povsod zahtevati te lepe socialistične odnose. Naj ilustriram na primeru, kako si predstavljam našo praktično superiornost in naš socialistični ponos, naše neomajno prepričanje, da je socialistična morala doslej res najvišja!

Poglejmo zato sledečo trditev: »Kriteriji v ocenjevanju moralnosti odnosov med spoloma se spreminjajo. To pa še ne pomeni, da dovoljujemo in podpiramo razuzdanost in anarhijo v spolnih zadevah.« Še to bi torej manjkalo? Kriteriji se sicer res spreminjajo, toda nikakor ne od danes na jutri, ampak od razreda do razreda. Klasiki marksizma so socialistične kriterije že v prejšnjem veku (vsaj meni se tako zdi) nelzmerno jasno formulirali, naša skromna in obenem zgodovinska naloga je, da jih populariziramo in uresničujemo! Drugič pa iz povedanega sledi, da se res nimamo kaj opravičevati, češ da nismo za razuzdanost in za anarhijo ali celo za kriminal itd. To je absolutno samo po sebi umevno, saj so socialistični kriteriji vendar najvišji! Šele po tej pozitivni bazi se začne naš konkretni vsakodnevni boj za resnično socialistične odnose. Ne samo, da ne trpimo nobene razuzdanosti, nobenih buržoaznih odnosov, nobene umazane meščanske morale — s tem res nimamo kaj opraviti — prav nasprotno, gre za nadaljnji razvoj, za dvig na višjo stopnjo pozitivnih pridobitev v odnosih

med ljudmi in med spoloma tudi v preteklosti. Nikakor tudi ne gre za to, da bi nam »toleriranje« raznih tendenc ali svobodna ljubezen navrglo samo še koš novih skrbi, ko pa gre vendar za neprimerno več, ko gre za socialistične principe, za katere ne more veljati nikdar in nikjer nobena izjema, za odpravo katere se ne bi borili. Čimbolj jasno in dosledno spoštujemo vso pozitivno tradicijo in se borimo za resnično novo, tem bolj v praksi dokazujemo, da nam je vse nazadnjaško tuje. Pri tem potrjujemo plodno Mehringovo misel, da v kulturi (in torej tudi v morali) nikdar ne gre za podiranje, ampak za grajenje!

Pri nas se nekateri učitelji in vzgojitelji mnogo mučijo, kako bi odpravili razne »tabuje, škorklje, fetiše« itd. in mladino »spolno« poučili in vzgojili. In morda je res, da se o resnični socialistični spolni morali oziroma pozitivno povedano, o resnično višjih oblikah odnosov med spoloma, premalo govori. Pošteno pa lahko vsaj to priznamo, da nismo pri tem sistematični. Sploh bi glede resnično socialistične vzgoje samo ponovil svoje stališče (in to naj bo tudi posreden odgovor na očitek): Vsak, ki je avtoriteta, ali ki misli, da to je in se jezi na mladino, se najraje vpraša, kaj je storil npr. za odpravo pojavov izkoriščanja ženske mladine pri nas? Kaj smo vsi skupaj storili, da bi npr. mladina pravilno gledala na abortus, na lahkomišelnost sklipanje zakonov s sledečimi ločitvami, sploh na vso fizično, duševno in socialno oziroma moralno škodo, ki nastaja zaradi kršitev socialističnih principov? Res, ni potrebno dokazovati, da je večina mladine zdrava, da želi in hoče socializem z vsemi njegovimi prednostmi, res pa je na žalost, da se nekatere avtoritete niso ravno izkazale, ko bi morale braniti pozitivno in celo najlepše nauke klasikov marksizma. Hočem reči: malo

manj razmetavanja s frazo o »malomeščanski morali« in več resničnega spoštovanja dobre, stare ljudske morale, obogatene seveda s socialističnimi moralnimi principi, predvsem pa čim več spoštovanja najlepših etičnih naukov klasikov marksizma!

Najbolj važno se mi zdi še pripomniti, da mora biti vsak komunist toliko pogumen, da se ob slehernem nujnem »razkolu« javnega mnenja odprto in javno opredeli za resnično napredno, ne pa seveda za navidezno »napredno« stališče »ultrarevolucionarjeva«. Zelo malo koristno se mi zdi začeti »malo bolj načelno diskusijo«, pri tem pa se izogibati konkretnih dejstev. Avtoritete, in to so v vseh vprašanih morale predvsem komunisti, člani ZKJ, ti morajo brezpogojno ravno na konkretnih primerih pokazati, katero moralno teorijo in seveda tudi prakso branijo. Vsako abstraktno filozofiranje je tukaj izguba časa. Glede namiga na študentsko nasele, glede neke »obrambe nedolžnosti in spolne npravnosti« med študenti bi rad ob tej lepi priložnosti rekel samo to, da je to v prvi vrsti stvar študentov komunistov in da je vsaka beseda, vsak praktičen ukrep za odpravo negativnih pojavov (seveda negativnih s stališča socialistične morale) in za zdravo, kulturno, socialistično, tovariško življenje, za kulturno zabavo in seveda vedno za čast in dostojanstvo našega študenta, več vredno kot vse učene razprave.

Zato zaključujem: Ni naša naloga staviti na zatožno klop neko spolno moralo, o kateri je itak preveč filozofiranja s stališča preganjanja čarovnic, ampak gre v konkretnem primeru, ki ga je sprožilo »Delo«, za to, da jasno povemo, kaj je socialistična in kaj malomeščanska morala, in da ne moremo v imenu komunizma odpraviti nekih minimalnih norm priznane javne (in ne samo spolne) morale. Zgodovinska naloga socialistične družbe je, da človeka vsestransko prevzgoji, da odpravi vse oblike nehumanih odnosov, seveda samo tako, da nenehno krepí nove, t. j. enakopravne socialistične odnose. Možnosti so neomejene, pa tudi napor mora biti temu primerni.

TINE HRIBAR

KLER V SLOVENSKE DRUŽBI

Slovensko ljudstvo in duhovščina v epohi fevdalizma

Ko je v zapadni Evropi že prevladoval fevdalizem, ki je nastal zaradi združitve propadajočega sužnjelastniškega gospodarstva z vojaško hierarhijo germanskih, pa tudi slovenskih osvajačev, je pri večini slovanskih plemen še vedno životarila novim razmeram zastarela družbena oblika patriarhalne skupnosti. Takšna plemenska povezanost je bila v primeri z vojaško fevdalno ureditvijo zapadnih sosedov Germanov slaba obramba njihove neodvisnosti nasproti osvajalnim tendencam posameznih ali povezanih germanskih nositeljev fevdalizma, ki so bili oprti na krščansko ideologijo in cerkveno hierarhijo, ter je zato po propadu Samove države začela dokončno in nezadržno propadati. Torej je treba iskati vzrok temu propadu v zunanjem pritisku z vzporedno pospešeno diferenciacijo znotraj plemen, ki je prav zaradi neprestanih vojn s sosedji nastajala s krepitvijo nekdanjih voljenih, a zdaj že vkoreninjenih vojaških starešin in plemenskih veljakov. Odločilno spodbudo temu procesu je dal Borut, ki je bil v obrambi proti Obrom primoran poklicati na pomoč Bavarce ter je tako povzročil kasnejšo vojaško, politično in versko priključitev slovenskih plemen našega ozemlja na zahod, od koder začne prihajati vse več misijonarjev.

Komaj porojeno slovensko plemstvo jih je sprva prisiljeno, potem pa vedno raje vabilo, ker je videlo v krščanstvu, ki je uvažalo fevdalne odnose, dobrodošlega zaveznika pri poizkusu dobiti premoč nad svobodnimi rodovi in plemeni, ki so se zdaj morala boriti na treh frontah: proti krščanstvu, proti uvažanju fevdalnih odnosov in proti vsemočnejšemu nemškemu pritisku. Plemstvo ni slutilo, da bo tem sledila vsa cerkvena hierarhija, frankovski vojni grofje, fevdalni gospodje in vazali, ki jih bodo izpodrinili in polagoma prevzeli državno oblast, ni vedelo, da mora po tej poti priti do skrajno zaostrenih političnih nasprotij in do notranjih krvavih obračunov med pripadniki krščanstva in pripadniki vere očetov, ki so bili proti krščanstvu, ker jih je vključevalo v novo državo višjo družbeno obliko in višjo kulturo. Odprija pa je pot in nov družbeni red ter gospodarsko podrejenost.

Jasno je, da je morala zmagati prva stranka, ker je uvažala krščanstvu, ki je sicer dvigalo slovenska plemena k višji kulturni stopnji, a je kot zastopnik germanskih osvajačev največ prispevalo k postopni, a nezadržni likvidaciji neodvisnosti naših prednikov. Ker je bila neposredni nosilec krščanstva tuja duhovščina, velja za njo ustrezna označba.

To je bila akcija nasilnih pokristjanjevalcev. Akcija Cirila in Metoda za nas ni bistveno važna, ker ni uspela in je njen pomen le v moralni podpori slovenskemu ljudstvu, ki je skozi stoletja z zahtevo po slovenskem bogoslužju in podobnem, kazalo progresiven odpor proti tuji hegemoniji.

V naslednjih stoletjih dotok nemških duhovnikov vse do štirinajstega stoletja ni prenehal in so skupaj z nemškimi kmeti, ki sta jih pošiljala freisinska in salzburska škofija, kolonizirali slovensko ozemlje ter spodbudili spontano, zatem pa tudi zavestno pomagali pomembnati stare slovenske naseljence. Od kmetov so zahtevali desetino, ga učili pokorščine do fevdalnega gospoda in nemalokdaj s svojim življenjem moralno slabo vplivali na kmeta. Nižja duhovščina je bila slabo izobražena, višja pa v nemškem duhu. Ne glede na to in ne upoštevajoč, čemu jim je služila, so nam dali preko slovensko pisano besedo ter so večje fare in samostani do protestanskega gibanja poleg ljudske kulture predstavljali skoraj edino njeno žarišče; sprva tudi središče gospodarskega in prometnega življenja — do formiranja meščanskih krogov.

Prav ta, z vplivom duhovščine povezana dolgotrajna zaprtost vase, je kriva, da je bilo slovensko meščanstvo ob pohodu idej reformacije, ki so odsev v smeri kapitalizma razvijajočih se produkcijskih odnosov in zato nasprotno katolicizmu kot ideološkemu izrazu fevdalizma, šibko, nerazvito in politično oportunistično ter zato nesposobno podpreti revolucionarne težnje kmečko-plebejskih množic, ampak se je v svoji neorientiranosti — podoba te je tudi Primož Trubar sam — naslonila najprej na plemstvo, ki je kompromitiralo reformacijo pred kmeti-lasani in se končno pobotalo s katoliškim monarhom v obdobju protireformacije — s škofom Hrenom na čelu. Zaradi zveze meščanov in plemstva je slovenska oficialna reformacija izgubila svojo ostrino ter je rušila s svojim bojem proti katoliškemu hierarhu-vladarju in cerkveni hierarhiji fevdalizem samo posredno. Kmečka revolucionarnost pa se je izživela v raznih sektah in neuspeh kmečkih uporih. Reformacija na Slovenskem je torej propadla.

V zvezi z našim problemom je kljub temu pomembna zaradi treh stvari: ustvarila nam je našo lastno književnost, pokazala, da je bilo med tujo katoliško duhovščino tudi nekaj domačih duhovnikov, v katerih je tešla zavest skupnosti z ljudstvo, iz katerega so izšli, in dela upanje, da se bo ta tradicija vsaj delno nadaljevala v letih reakcije, ter dokazala, da je katoliška hierarhija pripravljena sodelovati s komerkoli in kadarkoli za ohranitev svojih koristi.

Takšno pripravljenost cerkve so jasno pokazale protireformacijske komisije. Njihov vrhovni vođa ljubljanski škof Hren, meščanskega rodu in zagovarjajoč koristi meščanstva, je rade volje podprl katoliškega monarha, ki je

izkoristil nasprotje med kmeti in plemstvom ter najprej ukrotil revolucionarne kmečko-plebejske množice, potem zadal odločilen udarec partikularističnim težnjam protestantskega lokalnega plemstva, trgowskemu kapitalu, predvsem slovenskim koristim tujemu, pa dal določene privilegije in koncesije, kar je imelo sicer za družbeno-ekonomski razvoj neko pozitivno vrednost. Toda pomembnejše oziroma usodnejše je dejstvo, da pomeni zmaga absolutističnih teženj monarha obenem z njegovo zmago nad težnjami slovenskega ljudstva, da bi se samo upravljalo, da bi na svojih tleh samo gospodarilo, da bi gojilo svojo lastno kulturo.

Katoliška duhovščina je s svojim protireformacijskim delovanjem hotela ali nehotela, posredno ali neposredno, začasno zavrla težnje slovenskega ljudstva po lastnem kulturnem ustvarjanju, po nadaljnjem razvoju slovenskega knjižnega jezika, zatirala vsako progresivno politično miselnost in humanistično gibanje, zadržala proces notranje stritve slovenskega naroda, pospešila prehajanje rudarstva in porajajoče se industrije v nemške roke, uspela po drugi strani ohraniti fevdalne odnose ter utrdila tujo hegemonijo s podpiranjem vsemogočnega cesarskega uradniškega aparata, kar je cerkev navezadnje privedlo v obdobju jožefizma do tega, da je postala drugi političski aparat v državi.

S sedemnajstim stoletjem se prične več kot stoletno prevladovanje mračnih sil katolicizma, ko imajo jezuitje v svojih rokah vso vzgojo duhovništva in vso izobrazbo razumnosti, ko pozna slovenski človek samo molitveniško literaturo, če jo seveda sploh pozna, in je raven izobrazbe duhovnikov in njihov način življenja na isti stopnji, kakor na začetku šestnajstega stoletja. Takega stanja notranje ekonomsko prehajanje fevdalizma v kapitalizem ni dovoljevalo ter zato država povečuje svojo kontrolo nad cerkvo in družbenim življenjem; prosvetljeni absolutizem podpira fanznenistična duhovščina, ki se skupaj z njim bori za moralnejše življenje duhovščine in ljudstva, a proti praznoverju, zunanji in mehanski ceremonialni pobožnosti.

Nadaljevanje prihodnj

Stran 3

Danes si ogledimo še zadnjikrat važnejše oddelke filozofske fakultete: zgodovino, pedagogiko in geografijo. Ta tri študijska področja, ki so dekletom še posebej simpatična, dajejo v glavnem učni kader za osemletke in srednje šole. Jasno pa, kot povsod, tudi tu pedagoška služba ni edina alternativa.

ZGODOVINA

STUDIJ je stopenjski. Diploma prve stopnje ti da spričečevalo, da kot predmetni učitelj poučuješ na osemletki. Druga stopnja ti odpre vrata za poučevanje v srednjih šolah. Izbrati si moraš še B predmet. Izbirati pa lahko med sociologijo, zgodovino, umetnostjo in geografijo.

PREDMETI: Uvod v študij zgodovine, pregled svetovne zgodovine od 15. stol., pregled zgodovine jugoslovanskih narodov od naselitve do 15. stol., pregled zgodovine Rimljanov. Poleg teh vpisuješ še pedagogiko, mladinsko psihologijo in predvojaško — in jasno še predavanja B predmeta. Vsega utegne biti okoli 30 ur predavanj in vaj.

KOLOKVIJI so zelo pogosti in iz vseh predmetov. Skoraj vsak teden imaš katerega. So ustni in obvezni, če hočeš priti v II. letnik.

IZPITI: Izpit po 2. semestru iz uvoda v študij zgodovine je pogoj za vpis v 2. letnik.

DRUGE OBVEZNOSTI: Počitniške prakse ni. Moraš pa imeti obvezno nastope v osemletki.

LITERATURA: Knjig in učbenikov je dovolj. Za kolokvije pa ti pridejo prav zapiski s predavanj.

PEDAGOGIKA

STUDIJ je stopenjski. Po I. stopnji se lahko zaposliš kot vzgojitelj ali upravnik v vzgojnih domovih ali internatih. Po II. stopnji pa poučuješ na učiteljskih ali pa ti uspe priti v vzgojne posvetovalnice. — Studij je dvopredmeten, se pravi: obvezno moraš pedagogiki izbrati družbo — B predmet. Možnosti vezav so velike. Za B predmet si lahko izbereš katerokoli študijsko skupino na filozofski fakulteti. Najčesteje so to: psihologija, sociologija in filozofija.

PREDMETI: Obča pedagogika, zgodovina pedagogike, dialektika, metode vzgojnega dela z vajami, predvojaška. Te predmete lahko poslušaš, če si pod B vpisal psihologijo. Če pa si si za B predmet izbral kakšno drugo študijsko disciplino, moraš vpisovati še mladinsko psihologijo in občo psihologijo. — Vsega je okoli 30 ur predavanj in vaj.

KOLOKVIJI so ustni in obvezni iz vseh predmetov.

VAJE: Hospitacije in praktično delo v vzgojnih domovih je pogoj za vpis v II. letnik.

IZPITI: Dva izpita moraš položiti, da se lahko vpišeš v II. letnik: iz obče pedagogike in iz metod vzgojnega dela.

LITERATURA: Studentje vsako leto izdajo skripta po predavanjih. V Pedagoški knjižnici pa ne manjka tudi druge literature.

STIPENDIJ so največkrat občina, OLO in Svet za prosveto in kulturo.

GEOGRAFIJA

STUDIJ geografije priteguje kar precej študentov. Je stopenjski. Po prvi stopnji pripraviš v osemletko kot predmetni učitelj, po drugi pa učiš »zemljepis« v srednji šoli. Poleg pedagoške službe — če si »turista« — si lahko najdeš kako nepedagoško zaposlitev (če ti uspe, seveda). — Geografija se veže z zgodovino ali s sociologijo. Možna je tudi povezava skupine geografija — zgodovina na I. stopnji za potrebe vzgoje turističnih kadrov.

PREDMETI: Osnove geografskega dela, splošna geografija, družbena geografija. Poleg teh predmetov poslušaš še predvojaško vzgojo, mladinsko psihologijo in uvod v družbene vede. Zadnja dva predmeta pa ti ni treba vpisovati, če se odločiš za turistično smer. »Nadomestilo« dobiš v treh turističnih predmetih: ekonomika turizma, elementi turizma in po izbiri en tuj jezik. Naslednje leto pa si moreš izbrati še drugi tuj jezik. — Predavanj je skupaj z B predmetom nekaj več kot 30 ur.

KOLOKVIJI so ustni. Da lahko pristopiš h kolokviju, moraš imeti opravljene vse vaje. Čez leto boš imel tri do štiri kolokvije.

VAJE so obvezne. Izdelava klimograma, določanje vremena, vetrov na osnovi sinoptičnih kart (pismeno) in druge. Poleg tega imaš še teden dni terenskih vaj.

IZPITI: Konec marca boš iz družbene geografije preživel svoj prvi izpitni krst. Konec šolskega leta pa še iz geografskega dela in splošne geografije, in oba iz turizma.

PRAKSA: Pri turistični smeri en mesec obvezne prakse.

LITERATURA: Skripti ni. Knjige dobiš v geografski knjižnici. Za marsikateri predmet pa so lastni zapiski s predavanj užata vrednina.

STIPENDIJE niso najbolj pogoste. Menda so občine najradodarnostnejše z njimi.

V prihodnji Tribuni si bomo ogledali vse štiri oddelke biotehniške fakultete: agronomijo, gozdarstvo, veterinarstvo in biologijo.

srednješolcem

Jugoslovanska mladina je z veliko pozornostjo spremljala svoj 7. kongres. Predsednik Zveze mladine Jugoslavije, tovariš Tomislav Badovinac, bere referat o nalogah Ljudske mladine Jugoslavije o nadaljnji izgradnji socialistične družbe.

OB SMRTI JULIJA BETETTA

»Likov, ki jih ne doživim, sploh ne morem postaviti na oder«. (Julij Betetto)

V dobi, ko se je začela Betettova umetniška kariera, smo Slovenci na mnogih področjih dosegli ali celo presegli kulturno in umetniško dovršenost evropskih narodov. Pevska umetnost v tisti dobi pa je bila pri nas domena tujih umetnikov, predvsem Čehov in Nemcev. Naši peveci so bili predvsem zboristi ali pa so nastopali le v manjših vlogah. Tedaj, ali točneje, leta 1903 pa je stopil kot solist v ljubljansko opero mlad slovenski fant J. Betetto in pričel nastopati v naslovnih basovskih vlogah. Leta 1907 je s pomočjo štirih ljubljanskih mecenov in z zelo dobro oceno slavnega dirigenta Franza Schalka odpotoval na Dunaj in bil kot študent 4. letnika dunajskega konservatorija sprejet med soliste tedaj prav gotovo najbolj eminentne evropske operne hiše. Slovenci smo z Betettovim vstopom v Dunajsko opero tudi na področju pevske reproduktivne umetnosti ujeli korak s tedanjim evropsko pevsko kulturo.

Tujina ga je zelo laskavo ocenila. Njegove izredne glasovne kvalitete so ga uvrstile med tedanje svetovno pevsko elito tako, da je skoraj trinajst let pel ob strani najznamenitejših interpretov svojega časa: E. Carusa, L. Slezaka, L. Lehmanove, M. Jeritza pod vodstvom slavnih dirigentov, kot so bili: B. Walter, F. Schalk, H. Knapertsbusch in F. Weingartner.

Domotožje, ljubezen do domovine in morda tudi trpkost tujega kruha so bili vzroki, da se je na višku svojih ustvarjalnih moči vrnil domov. Zavest, da lahko s svojim velikim znanjem in rutino, ki si jo je v tujini pridobil, veliko pripomore k razvoju in afirmaciji naše glasbe. Je botrovala njegovi izjavi, da bo treba pri nas, kar se tiče razvoja slovenske odrske glasbene kulture, začeti pri koreninah. Zgodilo pa se mu je to, kar se je že večini naših velikih ljudi, ki so se vrnili v domovino zato, da bi z novimi načrti in idejami bogatili in dvigali našo kulturo. Naša kulturna sredina ni pokazala tistega, kar je zaslužila, in zaradi nerazumevanja se je bil prisiljen vrniti v tujino. Pri njem se je zopet ponovila tragika (ki počasi že dobiva komičen prizvok), ki se kot rdeča nit vleče skozi zgodovino naše operne poudarjalnosti, tragika, ki je bolj ali manj značilna za življenje in delo naših umetnikov, še celo v današnjem času. Razdalja je svoje moči in znanje tujini, namesto da bi se v tistem času vzgajal domovini rod mladih glasbenikov — pevcev.

Ko so se razmere v naši gledališki javnosti za silo uredile, se je kot zrel umetnik l. 1932 vrnil v Ljubljano in prevzel poleg angažmaja v operi tudi vodstvo konservatorija.

Tedaj se je za Betetta pričelo garaško delo, ki je terjalo od umetnika nepojmljivih naporov: predstave v operi, vaje in študij z učenci, skrb za finančne probleme in neka časa celo administrativno delo na konservatoriju. Vse to je opravljal vestno in požrtvovalno, vendar ni to ogromno delo nič zmanjšalo kvalitete Betetta-človeka. Do slehernega učenca je imel nenavadno prisrčen in tovariški odnos, vedno je bil pripravljen svetovati in pomagati. Imel je silno veliko energijo in nepojmljiv delovni polet, s katerim je nesebično razdaljal svoje veliko znanje in bogatilo slovensko pevsko kulturo.

Njegovo pedagoško delo je izdajalo doslednega in natančnega človeka, njegov koncept pouka je bil zelo trdno izdelan in je temeljil na glasovnih in tehničnih zmožnostih učencev, katerim je posvetil največjo skrb in vso svojo prizadevnost. Delo je rodilo sadove. Vzgojil je vrsto pevcev, ki so ponesli v svet tudi slavo njegovega pedagoškega dela.

Leta 1954 se je na svojem zadnjem javnem nastopu poslovil od zvestega občinstva. Takih evacij v naši operni hiši verjetno še ni bil deležen noben umetnik. Betetto se je skromno zahvalil in dejal, da mu je aplavz domačega občinstva najlepše plačilo za ves trud in napor, ki ga je vložil v svoje delo.

Kot pevec ga je odlikovala izredna muzikalnost in občutek za stilno opredelitev. Nadvse uspešno je upodobil vrsto Wagnerjevih junakov, da o likih iz železnega repertoarja ne govorimo. Svoje partije je tehnično odlično izdelal in jih muzikalno zelo lepo podajal. Bil je enako dober v bufo in resnih vlogah, čudovit lirik ter močan dramatik. Ni zastoj slovel kot idealni basso cantabile.

Betetto je kot pevec in pedagog dosegel tako dovršenost, da se je uvrstil v vrh slovenskih pevskih umetnikov. Kot pevec in pedagog evropskega formata je bistveno pripomogel, da uživa danes slovenska opera častno mesto v veliki evropski gledališki družini.

Smrt Julija Betetta je povzročila v našem kulturnem življenju veliko vrzel. Od nas se je poslovil ne le umetnik, ampak predvsem človek, enkraten v zgodovini naše glasbene umetnosti.

pp—kp

Ne ostanimo pri besedah

REPUBLIŠKA SKUPŠČINA POČITNIŠKE ZVEZE

Letos je Počitniška zveza v Sloveniji stopila v enajsto leto razvoja. Zato je redna letna skupščina potekala v slavnostnem vzdušju desetletnice. Kljub temu pa je bila razprava, ki se je razvila po poročilih, dokaj temeljita in vsestranska.

Počitniška zveza rešuje zaenkrat predvsem probleme mladinskega turizma s tem pa ob dvigu standarda postaja pomeben činitelj našega turizma na sploh. Zato bi se po eni strani morala povezati s Turistično zvezo, z Društvom prijateljev mladine in z republiško komisijo za odah in rekreacijo, po drugi strani pa bi morala sodelovati v laboratorij, s planinci in z organizacijo LM sploh. Postala naj bi važen faktor v razvoju domačega turizma. Da pa bi zmogla to brez dvoma odgovorno nalogo, mora rešiti še precej domačih problemov.

Proti tak problem ob katerega je zadela diskusija, je problem vključevanja delavske in kmečke mladine. Počitniška zveza vključuje predvsem šolsko in študentsko mladino, zato je njeno delo kampanjsko, omejeno predvsem na počitniško dejavnost. Ravno zaradi tega delavska in kmečka mladina ne more biti delovno vključena v to organizacijo. Kjer so s propagandnimi akcijami vključili tudi del te mladine, ki osnovnih dejavnosti PZ — letovanj med počitnicami — ne more izkoristiti, ostaja na nivoju članstva, kateremu je plačevanje članarine edina aktivnost v organizaciji. Zato bi morali za prilegitev teh izkoristiti druge oblike dejavnosti, ki bi prav lahko bile uspešne, kot so izleti, ekskurzije, pikniki, moto-izleti itd. Skratka, dejavnost bi se morala raztegniti na vse leto. Na tako re-

šitev sila tudi problem domov, ki jih ima PZ in ki so izkoristeni največ 20 %, se pravi, ostajajo prazni ves čas izven sezone.

Drug problem so kadri. Vzgoja kadrov je še zmeraj bolj ali manj prepuščena slučaju, okrajni in občinski izvršni odbori PZ se morajo pogosto obračati na izvirne forume političnih organizacij, da jim odstopajo kadre. Organizacija PZ po komunah bi se morala povezati s celotnim komunalnim sistemom in sodelovati z mladinskimi in študentskimi klubi, ki bi lahko dajali kadre in delovne člane tej organizaciji. Vzgoja vodstvenih kadrov bi morala biti načrtna in organizirana.

Prav isto je s propagandno dejavnostjo. Počitniška zveza razpolaga z mnogo več tovrstnega materiala kot druge organizacije, ki pa je slab in neizkoriščen. Organizacija sama bi morala pokazati več domiselnosti in načrtnosti pri izdajanju propagandnega materiala, strokovnih priročnikov, prospektov, vodičev po turističnih krajih itd. Lahko bi izdajala vsako leto seznamovseh domov v državi z vsemi potrebnimi informacijami ter bi bilo mogoče plodno sodelovati z organizacijami PZ v drugih republikah in s Turistično zvezo.

Skratka: treba bi bilo izkoristiti vse oblike oblik dela, začeti s sistematično dejavnostjo skozi vse leto in se poslužiti vseh možnih sodelovanj in povezav.

Naj na rob pripisemo še tole: Sklepi, ki jih je razprava izluščila, so dobri in izvedljivi — res škoda, če bi ostali samo pri besedah.

ŠTUDENTSKI

CAMP V

ANGLIJI

FRANČEK
LASBAHER

Naslov bi skorajda lahko bil »Anglija – kot je ne vidiš...«, ker nekaj ur vožnje sem in tja, temeljiti spoznavanje neke farme ali celo dveh, pogosta srečanja z vsemi mogočimi narodnostmi in precej redka srečanja z domačini, vse to nekako nasprotuje tvojemu namenu, da se v tistih nekaj tednih seznaniš z otoško deželo in si morda izpopolniš znanje jezika. Pričujoči sestavek ne želi prispevati ničesar k dokaz znanosti »bil sem v Angliji«, ali »spoznal sem Veliko Britanijo in njene prebivalce«, ali »velika dežela na majhnem otoku«, pač pa bi rad seznanil bralca, morda celo bodočega udeleženca mednarodnega campa, s to posebno vrsto dejavnosti angleške študentske zveze, sami jo na kratko imenujejo NUS (National Union of Students), in zaradi tega se je tudi cilju mojega potovanja na kratko reklo NUS-camp.

Začeti je treba z začetkom, pravijo. Samo omeniti bi rad, kako vesel sem bil, ko sem zvedel, da mi je UO ZSJ omogočil udeležbo v mednarodnem campu. Istočasno so mi povedali, da je takih srečnikov na ljubljanski univerzi še pet. Posebno prijetno nam je bilo ob misli, da za vse nas skrbi Biro za mednarodno razmjenu omladine i studenata v Beogradu in da se lahko v celoti prepustimo čakanju. Brez posredovanja pač nikjer ne gre, včasih se pri tem zatakne čelo Biroju, zato nikar ne bodi presenečen, če boš čakal nekaj dni ali en teden, ali še kaj več. Pomirjujte se naj dejstvo, da te v Londonu na Victoria Station prav tako nestrpno čaka predstavnik NUS-a in v campu nič manj nestrpno delovodja, ki mu s svojo odsotnostjo kvariš delovne načrte, recimo o pobiranju krompirja. No, ko boš že

rahlo razkurjen nad Birojem, ker ni takoj odgovoril niti na tvojo tretjo brzojavko, boš na vsem lepem dobil obvestilo, da tvoja skupina potuje naslednjega dne. V mojem primeru je trajalo čakanje le 9 dni, odpotovali pa smo v drugi polovici avgusta. Slučajno sem absolvent germanistike, zato mi v najhujši predpotovalni mrzlici ni bilo treba prepisovati iz slovarja, kako Angleži pravijo vlakcu, ladji, gostilni in natakarju, pač pa sem se mirno posvetil študiju obsežnega spiska obvezne prtljage. Po temeljitim prečitavanju mi je ostalo ravno dovolj stvari za srednje velik nahrbtnik. Na tem spisku zavzema posebno mesto beseda, napisana z velikimi črkami, MONEY, in po krajšem premisleku sem prečital tudi to, čeprav bi se za ta predmet še dalo najti nekaj prostora. Že na postaji v Ljubljani smo se počutili internacionalce, slovo od nje smo namreč združili z uvodnim spoznanjem Anglije preko dveh njenih ljubkih predstavnic, ki sta se udeležili angleškega seminarja v Piranu.

Skozi Nemčijo smo se lahko raztegovali po mili volji v napol praznih kupa-lij. Po mirni noči smo se prebudili v Belgiji, skozi katero je bilo potovanje še zlasti prijetno, ker sta naši Angležinji ugotovili, da so ju prijatelji v Jugoslaviji zalozili s prevelikimi količinami slivovice in vina.

V Dovru so cariniki nehoti spravili v silen smeh nekega člana naše skupine, ki si je besedo »gift«, s katero sprašujejo po darilih, ki bi jih kdo slučajno nosil za znanca v Angliji, tolmačil kar po domače in nam do Londona pripovedoval, da so ga vprašali, če nosi tem prijateljem kakšen strup. Bil je že ves solzen od smeha, ko smo mu le pojasnili dejansko stanje. Drugače ni carinski pregled nič posebnega. V Londonu nas je predstavnik NUS-a odpeljal na prenočišče in nas razdelil po campih. Dve kolegici in mene so poslali v Matlask pri Norwichu, pokrajina Norfolk. Do tja smo potovali z vlakom. Že na tej vožnji smo se prepričali, da Angleži dejansko najraje berejo časopis in da jih tuji sploh nič ne zanimajo. Vse vožnje se niti eden ni zmenil za nas.

CAMP V KASAŃI

Matlask je navadna angleška vas, pravzaprav se od drugih loči po tem, da je med vojno bilo v njej veliko zavezniško letališče za polete v Francijo in Nemčijo in da je med polji še vedno precej letalskih stez ter nekaj ruševin, ki pričajo o tem, da je bil kraj tudi sam bombardiran. V ostankih bivših kasarn je nameščen camp, ki spada verjetno med najmanjše, sprejme lahko le okrog 50 udeležencev.

Vodja campa nas je seznanil z osnovnimi pravili in nam povedal, da dela zaenkrat ni. S tem bi se kar strinjal, če ne bi bil moj obstoj v campu vezan na zaslužek. Pristojbine za hrano in stanovanje je treba redno plačevati vnaprej. Ko ti zmanjka denarja, ti vljudno pokažejo vrata.

Tako sem se v prvih dneh lahko temeljito posvetil študiju te institucije. Njen namen je predvsem omogočiti tujim študentom za krajši čas bivanje v Veliki Britaniji, bolj točno rečeno, v nekem campu zagotoviti celo in z eventualnim zaslužkom omogočiti še kakšen izlet po otoku. Dela ponavadi ne zmanjka, razen če slučajno ne padeš v mrtvo sezono, kot se je zgodilo meni. Sicer v Angliji primanjkuje delovne sile ravno v kmetijstvu, ker je industrija tudi tam bolj privlačna. Zato so farmarji navdušeno sprejeli predlog NUS-a za organizacijo mednarodnih delovnih campov, v katerih bi se zbirali študentje

vsega sveta kot bolj ali manj poceni, vse-kakor pa kot prepotrebna delovna sila. NUS precej drago zaračunava vse usluge, razen tega pa dobiva določen del nagrade še od farmarjev. Kot priložnostni delavci so študentje namreč plačani slabše kot drugi delavci. Ob vsem tem mi ni bilo več težko ugotoviti, zakaj angleški študentje lahko tako poceni potujejo po svetu.

Ko dežuje ali ko dela tudi sicer ni, si prepuščen popolnoma sam sebi. V našem campu športnih rekvizitov, razen ping-pong mize, ni bilo, imeli pa smo televizor in gramofon.

FUNT NA DAN

Končno so nam le dali delo. Po nas je prišel delavec nekega farmarja s kamionom in nas odpeljal na njivo, kjer smo obirali fižol. Delo ni bilo normirano, zato se nihče ni pretegnil. Skupaj z enournim počitkom opoldne smo na njivi ostali devet ur. Za ta čas si dobil funt, kar je za angleške razmere precej pod povprečjem. Tem devetim uram je treba prišteti še tri za prevoz s tovarnjakom, tako da enostavni račun pove, da je en funt za ves ta čas res malo. Kakor hitro je nadzornik odmaknil pete, smo večinoma polegali na hrbe in gledali v nebo. Tam smo tudi imeli kaj videti, nad nami so eskadrile letal vadile za nastop v Farnboroughu. Delo samo ni bilo utrudljivo, bili pa smo mnenja, da se za en funt res ne splača posebno truditi. Navadno nas je nekajkrat na dan zmotil dež, toda tega so tam vsi vajeni, še zemlja, ki je pol ure po nalivu spet suha.

Nekega sobotnega dopoldneva, ko spet nismo delali, se je pred campom ustavil farmar iz okolice Matlaska. Vodji campa je dejal, da bi rad peljal na ogled svoje farme dva študenta in po ogledu na slavnostno kosilo v svojem domu. Šla sva Kitajec Chao iz Singapura in jaz. Mr. Lilly je farmar s kmetijsko fakulteto, za Angleža zelo zgovoren človek, v najboljših srednjih letih. Povedal je, da prideluje predvsem pšenico in sladkorno peso, kdaj pa kdaj še kakšno drugo kulturo, če posebnost mnogo obeta. Njegova farma obsega okrog 120 hektarjev njiv. Ima stalno zaposlene tri delavce in enega kmetijskega tehnika. Vse stroje za obdelovanje polj ima sam (traktorje, kombajn, stroje za kopanje pesa, nekaj tovornih avtomobilov, zraven pa še novo mehanizirano skladišče za pšenico z mlinom). Sam dela fizično le za zabavo, pravi, da več ne utegne, ker mu ves čas pobere delo z načrti, sklepanje pogodb s tržiščem in posli z davkarji. Zemlja v tem delu Anglije je rodovitna, v veliki meri prevladuje ravnilna, ki pa ni čisto brez valovitih vzpetin. Če imaš pred sabo zemljevid Anglije, si ogled njen skrajno vzhodni del, od Ipswicha – ljubitelje nogometa opozarjam na istoimenski nogometni klub, ki je lani osvojil angleško prvenstvo, mesto samo pa je precej manjše od Ljubljane – preko Norwicha do Cromerja, in videl boš, da je v celoti prekrit z zeleno barvo. Obala se tudi tu strmo dviga iz morja. Vsa zemlja je obdelana. Da bi naredili prostor njivam, so že zdravljali izkrcili gozdove. Mogočni ostanki teh gozdov so stoletni hrasti, ki stojijo ob vseh vaških cestah in s svojo nenavadno velikostjo poživljajo pokrajino. Polja so obdelana tako lepo, da nas je Mr. Lilly peljal kar preko strnišč brez kakršnih koli treslajev.

Dom družine Lilly je razsežna pritična zgradba. Z njim se v glavnem ukvarja Mrs. Lilly, ki tudi skrbi za tri hčerke, od katerih hodi najstarejša v drugi razred osnovne šole. Kuha sama, ker nima gospodinjske pomočnice. Hčka je nadvse udobno opremljena in Mrs. Lilly je izvr-

stna kuharica. Kosilo mi je teknilo kot noben drugi obrok v Angliji. Tiste, ki se ukvarjajo s kuho, bo zanimalo, da v Angliji skoraj ne poznajo juhe, rezanje pečenke pa je del ceremoniala, ki ga mora opraviti družinski poglavar (da se razumemo, to je družinski oče) in jo tudi sam ponudi gostu. Bilo je to resnično praznično kosilo v jugoslovanskem pomenu besede. Mr. Lilly ima tudi bogato založen hišni bife, iz katerega nama je ponudil domače in uvoženo pivo in špansko vino. V pogovoru je prevladovalo zanimanje za Jugoslavijo. O njej je Mr. Lilly vedel presenetljivo mnogo. Po kosilu me je peljal v svojo knjižnico, kjer mi je pokazal obsežne zvezke Churchillovih spominov in me opozoril na mesta o Titu in Jugoslaviji. Na hitro sem ugotovil, da so v knjižnici zgolj strokovne in potopisne knjige. Tudi v tej hiši sem lahko opazoval nenavadno navdušenje, ki ga kažejo Angleži do psov. Petčlanska družina Lilly jih je imela kar sedem. Videl sem, da imajo psi dostop v vse sobe, da so zelo domači okrog jedilne mize, valjajo se po posteljah in stoli, mimogrede ti kakšen skoči na kolena, skratka, hujše kot pri nas mačke. Ko se enkrat nisem prepričal, če je stol prost, sem se gladko usedel na nekega čuka, ki je poskrbel za prijeten intermezzo. Vsepopold, v mestu kot na vasi, vidiš ženske, ki jih vlečejo psi. Pogovor pri mojih gostiteljih je bil res prijeten, skoraj pa sem se moral smejati, ker sta se zakonca vztrajno nazivala »darlinge«. Pri tem sem še nekoliko mučil z razlikami, ki izhajajo iz dejstva, da imajo Angleži za vsako stvar drugačne mere kot Evropejci na celini. Svetoval bi vsakemu, da te mere predhodno naučita, pa te težav ne bo imal. Angleži jih namreč nočejo spremeniti in čakajo, da se bo kontinent končno le spametoval in začel uporabljati njihove.

ANGLEŠČINE SE UČITE DOMA

Po dveh tednih življenja v takem stilu sem ugotovil, da so se moje devize skrcile do nevarnega minimuma. Možnosti za delo so bile še vedno slabe, in to je še posebej moje slovo. Po krajšem postanku v Londonu, ki je prevelik in preveč masiven, da bi si lahko na tem mestu privoščil kakršnekoli vtise, sem odpotoval domov. Nisem si mogel kaj, da ne bi podrobneje razmišljal o preteklih štirinajstih dneh. Brez dvoma bi se dalo marsikaj popraviti, marsikaj storiti, kar bi naredilo bivanje v campu prijetnejše in bolj koristno za udeleženca. Kaj se ne bi dalo organizatorju predlagati, da campe malo bolje opremi? In predvsem bi bilo treba doseči, da bi NUS v campih organiziral sistematični jezikovni pouk. Če zdaj primerjam camp z brigado, moram odločno dati prednost slednji. Našim udeležencem je pred odhodom treba povedati, kaj lahko od campa pričakujejo. Za jezikovni pouk je skorajda za vsakega bolje, da se tisti čas uči angleščine doma in se pripravi na bivanje v campu, kot da se pripravi na bivanje v campu. Potovanje samo ima seveda poseben čar in morda se zanj le splača žrtvovati nekaj tednov, ki jih izgubiš v campu. Po pripovedovanju drugih je največ dela in s tem tudi največ zaslužka v juliju in prvi polovici avgusta, po tem pa je stvar že tvegana.

Sam pa sem sklenil, da se bom v prihodnje raje udeležil angleškega seminarja v Piranu.

TELEGRAMI

IAESTE: Sestnajsta letna konferenca IAESTE (Mednarodno združenje za izmenjavo študentov tehniških znanosti) je bila med trinajstim in osemnajstim januarjem v Münchenu. Na konferenci so predlagali dosedanje delo IAESTE, ki vključuje že petindvajset študentskih organizacij. V preteklem letu so preskrbeli v okviru izmenjav že 6800 služb. Največ študentov je poslala na prakso izven domovine, obenem pa tudi poskrbela za največ zaposlitev tujih študentov Zah. Nemčija, ki je članica IAESTE od leta 1950. Eden izmed najpomembnejših zaključkov konference je še nadaljnje večanje števila inozemskih praks in konkretnjša zaposlitev bodočih strokovnjakov.

COSEC je zaprosil Azijsko študentsko zvezo za organizacijo seminarja »Reforma univerze in demokratizacija znanosti v Aziji«. Predlagal je tudi delo po študijskih komisijah, ki naj bi kar najbolje pripravile seminar.

Ljubljana:

Na povabilo univerzitetnega odbora ZSJ naše univerze je Ljubljano obiskala delegacija Socialistične mladine Zahodne Nemčije, ki je prisostvovala kongresu LMJ. Ob tej priložnosti so se predstavniki pogovorili o možnostih tesnejšega sodelovanja.

8 DNI PREDAVANJ IN VAJ NA SNEGU

prišla iz gozda na ravan, naju je že obsijalo sonce. V daljavi so se prikazale gore: Triglav z okolico, nekaj Karavank, bohinjski hribi, Ratitovec. Na levo, cerkljansko in primorsko stran, se pa ne spoznam.

Joco je napravil nekaj posnetkov. Zdaj se je izkazalo, da so uspeli. Kratka kolona tečajnikov se je malo raztegnila, a hoda ni nikomur povzročala resnejših težav. Joco se je venomer oziral meneč, kako se bo prijetno smučati. Svoj namen je dosegel, že spotoma sem nekajkrat preklel svojo leno naravo. (In smuč v kotu — doma.)

Spotoma sem še nekajkrat asistiral pri fotografiranju kolone, ki je šla bolj po gazi kot po azimutu. Tako vsaj nisimo zašli in smo v eni uri že bili na Vojskem. Po skodelici čaja je le malokdo ostal v koči. Vsakdo je hotel nadoknaditi v Idriji izgubljeni čas. Ne samo za smučanje, tudi za sončenje. Delovni program tega dne je bil s selitvijo izčrpan. Tako žal nisem mogel ugotoviti, koliko abecede je profesor Hiti že doslej uspel vcepiti svojim smučarskim prvošolcem. Večina tečajnikov se je razpršila po livadah za domom in kljub vetru, ki je grozil uničiti naklonjenost sonca, so obnavljali s trudom pridobljeno znanje. Tudi Joco ni mogel do kraja izvršiti svojega poslanstva, da bi verno, »gasilsko« fotografiral skupino tečajnikov pri vestni vadbi. Zato se je raje posvetil smučanju ob nasvetih učitelja. Potem, ko sem ga nekajkrat ovekovečil na celuloidnem traku in se sam naužil vetra, sonca in celega poglavlja smučarske teorije, sem se vrnil k domu.

Seveda, Vera in Meta, najbolj potrebni sonca, sta že našli zaveten kraj, za poko-

ce na oni strani in smuka nazaj odtehtata vse težave strmega vzpona. Z močnim daljnogledom smo jim lahko izpred kože sledili. Meglice, ki so se pokazale izza Rogljice in Razora, Jocotu niso bile posebej všeč. Za vsak primer je zato posnel nekaj »tečajniških« slik. Statistov ni zmanjkalo.

Pred večerjo sta se zvrstili dve kratki predavanji o razvoju smučarske tehnike in o smučarski opremi. Vaditelja, Peter in Ober, sta formalnosti hitro zadostila. Predavanje je bilo res kratko, še bolj pa domače. Nobenih smuč, same deske in dile, vrsta strokovnih izrazov: langrimen, oberkante in podobno. Čeprav sta bili obe predavanji precej improvizirani, so jima vsi posvetili vso pozornost.

Naklep vaditeljev — biti »rihtarja« s tečajniki — ni kaj prida uspel, kajti nihče ni dalj časa zdržal močnih udarcev »difovceva«. Še takšno pozivanje h korajži ni imelo nobenega odziva. Tečajniki so se razdelili v manjše skupine, tako da jih je za skupno zabavo — slepe miši — ostalo le nekaj nad dvajset. Kaj so počeli ostali?

Karte so imele prve besede: tarok, preferans, potem pa neizogibni x-100, stari Planinski vestniki, kar jih premore koča, nekateri gozdarji pa so prebirali lastne šolske zvezke.

Koča je bila zasedena do zadnjega kotička, skoraj deset tečajnikov si je postalo kar v jedilnici, seveda, ko so ostali odšli spat. Tako so vsaj na toplem, v ostalih sobah ni zakurjeno.

Smučarski četrtošolci

Naslednje jutro so nama prve tri skupine tečajnikov že ušle na plaz. Pred kočo je pod Petrovim vodstvom ostala le četrta. Učijo se zavijati.

Peter je učinkovit učitelj, v petih dneh je najbolj prizadevne učence res že nekaj naučil.

»Smuk posevno, greš dol, zabodeš in hop, že pričneš potiskati repe.« Najprej je sam pokazal, potem pa opazoval s kritičnim očesom izvajanja svojih varovančev. »Pazi na osnovno držo! jih opozarja. »Zabodi palico, kontroliraj obteženost smuč. No, zavij, tako, ja, vidiš, pa še enkrat!«

Nato so se četrtošolci odpravili na malo skakalnico. Sprva so le vozili preko nje v »ajajcu« ali »žabik«, kasneje pa so nekateri dobili pravo veselje do skakanja. Seveda je bilo tudi padanje vračunano.

Proti poldnevju so morali opraviti praktično vožnjo z najmanj tremi zavoji. Kdor je Petra zadovoljil, je bil prost. Seveda so dobili vsi: »Voljno!«

Pred kosilom smo dobili še obisk iz Zagreba, študentje visoke šole za telesno kulturo, bolj za telesno kot za kulturo. Kritično in s pikirani pripombami so spremljali podvige skakalcev iz četrte skupine. Ko so se prikazali ostali, od plazu sem, so se malo pomirili. Nekaj časa so se še razburjali, a strmina — bili so namenjeni preko Slemenca v Tamar — jih je končno povsem umirila.

Po kosilu sva tečajnike zapustila na soncu pred kočo in se odpravila navzdol.

Doslej najbolj uspeli smučarski tečaji

Smučarski tečaji, ki jih organizirajo telesnovzgojne institucije naše univerze letos že tretje leto zapored, so najbolj privlačna oblika propagande za uvedbo pouka telesne vzgoje na univerzi. Od skromni začetkov predlaskim v Tamarju in lani na Vojskem so letošnji tečaji postali res množični. Nekateri fakultete pa so organizirale za svoje študente še posebne tečaje, tako da računamo, da je v teh počitnicah preko petsto študentov preživelo osem dni na snegu in smučeh. Vsi tečaji pa še niso zaključeni. (Pravniki se bodo šele odpravili na Jahorino.)

Sleherini udeleženec tečaja je postal, če je imel le malo sreče z vremenom, gotovo navdušen smučar. Marsikdo bo morda odslej zavil kdaj tudi v telovadnico. Tako so, upamo, sonce, sneg, ugodna smuka in vesela družba — torej smučarski tečaj — zadovoljivo opravili svoje poslanstvo. Študentje so se zadovoljni vrnili h knjigam.

MAC & JOCO

5 V uredništvu smo se domenili za reportažo o tem, kaj počno študentje med počitnicami. One, ki so se na fakultetah tresli v izpitni mrzlici, smo pustili v nemar. Mrzla univerzitetna knjižnica je bila zaprta. V Naselju pa ni več tako veselo, odkar veljajo nova pravila o obiskih in zabayah. Torej, v Ljubljani ni bilo opaziti dosti počitniško razpoloženih študentov. Kje pa so potlej bili?

Bili so na Vojskem nad Idrijo, na Sorški planini, na Vršiču in še marsikje druge. Predvsem pa na smučeh, v snegu pod njimi ali ob njih — pač njihovu smučarskemu znanju primerno. Univerzitetna komisija za telesno kulturo in izvenarmadno vzgojo je poskrbela za to, da bi bilo to znanje kar se da večje. S sodelovanjem istostolenskih fakultetnih komisij in Zveze študentskih športnih organizacij seveda.

S fotoreporterjem Jocom sva se odločila, da bova najprej obiskala Vojsko.

Joco se je s fotoaparati in smučmi odpravil že dan prej. Na Vojskem pa tečajnikov ni našel. Bili so v Idriji. O tej spremembi mi je, k sreči, pravočasno telefoniral.

Na obisk h tečajnikom sem se odpravil torej v Idrijo, zadnjo soboto v januarju. Na žalost, brez smuč! V hotelu »Nanosa« sem našel pet študentk tekstilnega oddelka FNT in enajst študentov FAGG, oziroma uradno — drugo izmeno smučarskega tečaja za začetnike. In seveda njihovega učitelja, profesorja Hitija, ki svojega poslanstva — uvajanja telesne kulture med naše študente — niti med počitnicami ni opustil.

Tečajniki so se pravkar vrnili s popoldanskega urjenja. S profesorjem Gregorjem Hitijem se že dalj časa »poslovnost« pozna, zato je bila moja poklicna radovednost hitro potešana.

»V Idrijo smo se preselili zato,« je pojasnjeval profesor, »ker so odgovorni možje v planinskem društvu rudarjev (le-to je je lastnik doma na Vojskem) razdali svoj dom kar 3 skupinam interesentov — istočasno. Žal nam je, da smo tri dni kratkega, osem dnevnega tečaja morali prebiti tu, v Idriji, kjer je le malo sonca. Z vre-

menom imamo srečo, le oster mraz — celo preko dvajset stopinj mraza — nas tare na terenu in v slabo zakurjenih sobah, tu v hotelu. Drugače pa je ta tečaj začetnikov najbolj udoben in ugoden. Jutri se bomo premaknili v dom na Vojskem, kjer bo potlej tudi ta izmena stekla po pripravljenem dnevnem redu.

V začetniškem tečaju imamo dnevno pet ur vadbe, tri dopoldne in dve uri popoldne. Zvečer imamo navadno predavanje, največja odlika tečaja je seveda filmski projektor, s katerim predvajam filme o smučarski tehniki in tekmovaljih. Nekaj barvnih risanih filmov je na razpolago za uradni del zabavnega življenja. Za ostali del zabave poskrbijo tečajniki sami. Njihova skupina je res najmanjša, a za družabno življenje po končani vadbi in predavanjih prav primerna.

O tem sva se z Jocom osebno prepričala, ko sva se po večerji integrirala v veselo družbo. Ta sobotni večer je bil namreč prost. Po Disnejevi risanki so bile na sporedu družabne igre in pripovedovanje vicev. Najbolj uspele domisljice smo tudi malo zalili. Vesela družba je krepko izkoristila prosti večer, morda na račun discipline na Vojskem, kjer je treba v postelje že ob desetih.

Po azimutu na Vojsko

Avtobusa, ki nas je naslednje jutro potegnil do pol poti, ni nihče zamudil. Pridružila sta se nam še profesor Ledinek, ki je prevzel urjenje grupe tečajnikov, in pa major Mutić. Za ta dan, četrti dan tečaja je namreč na programu predavanje iz predvojaške vzgoje: »Kretanje po azimutu,« ki ima tudi praktični del. Le-tega so tečajniki opravili kar mimogrede. Po precej vrtoglavi vožnji na ozki, vijugasti cesti nas je avtobus odložil v Kučovšah, odkoder je še eno uro hoda po ravnem. Zameti po cesti naprej niso bili ravno nepremagljivi, vendar cesta ni bila izplužena. Domačini so vajeni hoditi po snegu, tujec pa nima na Vojskem kaj iskati, saj so dom rudarjev zasedli študentje vse do konca februarja.

Z Jocom sva bila le malo otovorjena, zato sva bila precej lahkonoaga. Ko sva

paliskim zidom. Skupaj s spremljevalci, ki so jih sprva »za Tribunov«, potem pa kar tako, okepal, sta se prislonili k zidu in se predali soncu.

V domu, kjer so bili poleg naših tečajnikov še neki razigrani srednješolci iz Šiške, je na ves glas igral gramofon. Televizor je bil še tamen, nem. (Pravi srednješolski vzdih: »Kakšna škoda, da je treba že tako zgodaj v posteljo. Danes bomo za kazen ob ples!«)

Pred povratkom še kratek razgovor s tovarišem Hitijem. Namena svojega obiska, žal, nisem dosegel. Vseh tečajnikov nisem zalotil na snegu »in flagrante«. A kljub temu so me štiri kratke ure, preživete na Vojskem, tako spet navdušile za smučanje, da sem se domenil za ponoven obisk. Zaseben obisk, smučarski šoli.

Boljši smučarji so na Vršiču

Za drugi del reportaže sva z Jocom nekaj časa oklevala: Sorška planina ali Vršič? Skrbel naju je le pristop. Odločitvi za Vršič je botroval tudi dan, ki sva ga po vrnitvi namenila smučanju v Kranjski gori.

Na poti sem krepko občutil razliko med lesenimi in kovinskimi smučmi, ki sem si jih sposodil od prijatelja. Kljub osebnim težavam sva bila v Erjavčevi koči v običajni poltretji uri. Nepričakovan uspeh me je kar navdušil za zimski turizem.

Pred kočo sva zašla v manjši snežni spopad. Nekateri zavistneži so s snegom obmetavali svoje kolege, ki so se raztegčili po stolih in prepustili soncu. Glas oskrbnika, ki je poklical h kosilu, je prekinil bratomorno vojno.

Na tečaju je skoraj šestdeset študentov, gozdarjev in gradbenikov. Tudi Zajčev Matevž je tu, oni, ki se je že na Vojskem proslavil z vici o — zajčku. Kar dva tečaja, res mora biti strasten smučar. Povedal mi je, da je bil na Vojskem le nadomestek za kolega, ki se je premislil. Med tečajniki je le pet deklet, pa še te so na ta tečaj, kot pravijo, nekako zašle.

Prosto popoldne smo izrabili vsak po svoje: nekateri so se odpravili na Malo Mojstrovko — s smučmi. Pravijo, da son-

„MIKROFON JE

VAŠ

Mladinska redakcija zabavno-glasbenih oddaj radia Beograd je priredila 12. februarja na zasneženem in idiličnem Pohorju javno zabavno-glasbeno oddajo »Mikrofon je vaš«. K realizaciji te oddaje so pripomogle še radijske postaje Sarajevo, Zagreb in Ljubljana. V pičlih devetdesetih minutah so se pred gledalci na železniškem domu zvrstili prijubljeni domači pevci zabavne glasbe (Vice Vukov, Majda Sepe, Boško Orobovič in Dubravka Nesović), pevci amaterji (Barbara Jarc in Jožica Svete iz Ljubljane, Damijan Katalinič iz Maribora, Stjepan Kufrin iz Zagreba, Slobodan Skakić iz Beograda, Aleksander Desić in duet Hlača Mandić iz Sarajeva ter nekaj renomiranih jugoslovanskih humoristov in filmskih igralcev (Branka Veselinović, Frane Milčinski-Ježek in Samardžić). Posnetke oddaje so lahko slišali poslušalci vseh jugoslovanskih radijskih postaj nekaj dni kasneje.

Razgovor za okroglo mizo

V dnevu in pol, kolikor je trajal moj obisk v Mariboru, sem prisostvoval dvema različnima koncertoma. V bistvu so pri obeh volili najboljšega pevca-amaterja, vendar, kar je razlikovalo oddajo »Mikrofon je vaš« od »Sončne ure«, je bilo občinstvo in izvajalci. Kolikor me je prva navdušila, me je druga razočarala. Ne zaradi organizacije, temveč zaradi občinstva, ki je ves čas oddaje z neumestnimi pripombami motilo napovedovalce, izvajalce in poslušalce. Vendar se vrnimo na Pohorje, k oddaji in izvajalcem. Tokrat sem imel srečo, kajti na sestanku z mladimi pevci iz vse države, prvič so se sestali mladi pevci-amaterji na neuradnem tekmovanju iz več republik, sem se lahko seznanil z načinom odkrivanja talentov v ostalih republikah. Dijak Slobodan Skakić je povedal, da v Beogradu iščejo talentirane izvajalce s pomočjo selekcij, ki se vršijo na šolah oz. v delovnih kolektivih. Slobodan je že drugič nastopil v oddaji »Mikrofon je vaš«, ni mu pa še

uspelo nastopiti v oddaji »Studio 5 vam daje možnost«. Razlika med obema je v tem, da zmagovalcu prve prejme nagrado, pri drugi pa postane član RTV. S tem pa mu je zagotovljeno kontinuirano petje in sistematično delo. Članica sarajevskega dueta Hlača ni imela kaj povedati. V BiH še nimajo izdelanega koncepta oddaje in sta ti dve dekleti pričeli svojo pevsko pot na oddaji »Mikrofon je vaš«. Pevci-amaterji iz ostalih republik so zelo pohvalili oddajo mladinske redakcije RTV Ljubljana in v svojih izjavah zaželeli, da bi se podobna oddaja pojavila na sporednih njihovih radijskih centrov. Na oddaji »Mikrofon je vaš« smo videli prve sadove sistematičnega dela s pevci-amaterji. Na tem neuradnem tekmovanju je komisija, ki so jo sestavljali Majda Sepe, Vice Vukov, Boško Orobovič in Dobravka Nešović, proglasila za najboljšo pevce-amaterje sarajevski duet, vendar so se takoj za njim zvrstili vsi trije slovenski predstavniki.

In še nekaj vrstic o oddaji »Mikrofon je vaš«, oddaji, kakršno Slovenci izredno pogrešamo. Res je, da imamo »Sončno uro«, vendar se ta v celoti razlikuje od beograjske. Nujno bi potrebovali še kako zabavno, mogoče satirično — kabaretno oddajo, v kateri bi lahko ob šalah nastopali poleg profesionalnih pevcev tudi amaterji. Ta oddaja naj bi bila nekak stalni konzument mladih pevcev.

Med »spohorsko« oddajo smo bili priča zelo povezani konferansi, pa čeprav je oddajo napovedovalo kar pet napovedovalcev, duhovitim dialogom Ježka in Samardžića, posameznim nastopom Branka Veselinović, pesnika Stankovića ter dobrim interpretacijam naših renomiranih pevcev, profesionalnih in amaterjev. Ti so ne glede na veliko tremo dokazali, da se bodo razvili v vokaliste enakih kvalitiet, kot njihovi starejši kolegi. Posebej so ugajali glasovno in z velikim smislom za zabavno glasbene interpretacije Barbara Jarc, duet iz Sarajeva, Jožica Svete ter Mariborčan Damijan Katalinič. Prava škoda, da Damijan ne razpolaga s takim glasovnim razponom, kot je njegov način interpretacije.

Mariborska »Sončna ura«

Sprva nisem imel namena pisati o »Sončni uri«, ki je bila na sporedu tokrat v Mariboru. Vendar čutim to za dolžnost, pa tudi izredno žal bi mi bilo, da vas ne bi seznanil z oddajo, ki ima zelo dober namen. Hoče namreč »odkrivati« vo-

Mladi vokalisti Sarajevčanka Hlača, Mariborčan Katalinič, Ljubljankica Barbara Jarc in Beograjecan Skakić

kalne soliste in instrumentalne ansamble, vendar se organizatorjem kdaj pa kdaj zamislijo, ali se sploh splača organizirati javne oddaje! Mislim prav na zadnjo oddajo »Sončne ure« v Mariboru. Napovedovalca in ves orkester z dirigentom na čelu so imeli za nasprotnika galerijo nemirnežev, ki so vpadali v besedo celo napovedovalcu. Vsekakor je to vplivalo tudi na izvajalce, kajti ti potrebujejo za koncentracijo tišino. Rezultat tega so bile zelo bedno izvedene popevke. Navzlic temu sta se res dobro odrezala samo dva interpreti, in sicer: Vlado Leskovar iz Ljubljane in Lidija Kodrič iz Maribora. Za oba je značilen smisel z popevko in prijeten glas. Lidja Kodrič prekaša Vlada Leskovarja v izvežbanem glasu, sicer pa še od obeh mnogo pričakujemo. To pot sem se tudi prvič pobliže seznanil z našim »najnovejšim« vokalnim kvartetom »Problemi« iz Zagreba. Pod »pobliže« mislim na to, da sem sedel v četrti vrsti. Slišal nisem nič novega, pa tudi videl ne. Definicija: so druga, veliko slabša izdaja 4 M. Komercializem vlada pred umetnostjo ali skakanje po odru pred petjem. »Problemi« so ostali redaktorjem »Sončne ure« v spominu kot problem. Kajti po dogovoru z RTV Ljubljana so morali zapeti dve pesmi. Aplavz je bil res zelo velik, vendar so fantje dobro vedeli, da jim gre aplavz za plesanje twista in ne za prepevanje. Ko so dodali točko, so nastopili s plesno parodijo na twist. Ne vem, kako so radijski poslušalci sprejeli to njihovo izvajanje, vendar sem prepričan, da z navdušenjem.

Zaključil bi z besedami mojega sosedu med »Sončno uro«, ki je priredil stari slovenski rek nekako tako »Sončna ura slovenskih pevcev grob.«

Drži, vendar upam samo za mariborsko oddajo in ne za ostale.

Ivo Struki

Tribuna o Tribuni

Zelo skromen, lahko bi rekli celo površen lepak v menzi Studentskega zanimivo predavanje »Kaj je jazz«. Nič naselja je vabil koncem semestra na kaj posebnega ne bi bilo, če ne bi bilo to predavanje prvo v okviru predavanj, ki ga prireja Tribuna Studentskega naselja za svoje stanovce in ostale študente. Nekdanjo študijsko sobo v IV. bloku so preuredili v privlačno dvorano, v kateri bodo redno predavanja z najrazličnejšo tematiko, ki zanima mladega intelektualca.

Krstno predavanje je bilo torej posvečeno jazzu, o njegovem razvoju pa nam je predaval član Ljubljanskega jazz ansambla Aleksander Skale. Z diapozitivi, dobrimi magnetofonskimi posnetki in besedo nas je popeljal od zibelke jazz — New Orleansa, pa do njegovih poznejših domovanj, v samem jazzu pa od otožnega bluesa do živahnega boogie — woogie.

V prihodnjem predavanju pa nas bo Aleksander Skale seznanil z razvojem modernega jazzu.

Upamo, da se bo število poslušalcev povzpelo nad skromnih 40, kolikor nas je bilo tokrat zbranih na res zanimivem predavanju.

edak

Piše:
Eleazar
Lipsky

1

Tiger v noči

»Pomagajte mi prosim.« Hripavi živalski glasovi so prenehali. Fant je omahujoč stal sredi sobe in si ob obeh rokama zatiskal obraz. Njegove črtaste hlače so bile zatakne za rumene čevlje, suknjič kravata se mu je svetila. Čurek krvi mu je tekel po levem zapestju, namakal rokav pod komolcem in kri je skozi tresoče prste kapljala na preprogo.

»Prosim, pomagajte.« je prosil. »Joe?« Nekdo je odgovoril: »Joa ni tukaj.«

»Pomoč potrebujem.« je črni fant topo ponovil. Nekaj združenega, pokritega s strnjeno krvjo, mu je padlo iz roke. Nek ženski glas, poln studa, je prekinil njegove besede. Ljudje, ki jih je bila polna soba, so se končno premaknili.

»Pokličimo rešilni avto in policijo.« je rekla ženska ukazovalno. »Clarence, pojdi po ulici in pokliči postajo. Daj jim naslov in jim povej, da jo je enkrat razbojnik skupil!«

»Da, mama.« Šibak mladenič je sklonil glavo, odhitel po stopnišču navzdol in na ves glas pojasnjeval sosedom Na ulici je stekel do policijskega telefona. V stanovanju je glasno čebljanje prene-

halo. Ljudje so zgrabili za klobuke in pričeli odhajati. Tačas je ranjeni fant dalje boščal, tiho stokal, oslepljen. Čutil je le toplo kri, ki je tekla iz prazne očesne votline. Zaznaval je vonj po smodnikovem dimu in pečenem mesu vse dotlej, ko so koraki postave napolnili sobo.

Nekaj dni je minilo — ali so bili to tedni? Končno ni bilo prelabo — tema, luč in bolečine, vse to je zamrlo ob morfiju in dobri ravnodušni negi v bolnišnici mestnih zaporov. Njegova noga je bila v mavčnem ovojju, in to je bilo zanj presečenje, kajti ni se zavedal, da ga je krogla zadela blizu kolena. Pozneje so mu rekli, da mu bodo desno oko rešili. Krogla ga je zadela v levo oko, tudi nos je bil zlomljen, a sčasoma so velike škriatne oteklince izginile in dovolili so mu obiske.

Bil je miren bolnik in sestram je ugajala njegova vedra narava.

Nekoga sončnega septembrskega dne so strežniki odmaknili zatore in k njegovi postelji primaknili stol. Fant jih je opazoval z nasmehom in začudenjem hkrati. Potem je v sobo vstopil okusno oblečen črnc z aktovko v roki in mu sedel nasproti. Kar prijeten glas je imel.

»Eddie Dickinson?«

Fant je prikimal. »To sem jaz, gospod.«

»Tvoj odvetnik sem.« S senco prijazne domisljivosti je dodal: »Mr. Phillips.«

»Da, gospod?«

»Sodišče me je za to določilo. Ali vam je prav?«

Fant se je namrščil. »Tega ne razumem, gospod. Zakaj pa jaz potrebujem odvetnika? Nič nisem naredil. Oprostite, gospod, ne maram vas užaliti.«

Phillips je bil visok mož s temnimi očmi in ozkimi čutnimi prsti. Njegovo vedenje je bilo natančno, skoraj sitno. Zamislil se je nad njegovimi besedami in izlekel cigareto s filtrom.

»No, če je tako, kako, da si izgubil oko? In ta krogla v tvoji nogi? Take stvari se navadno ne dogajajo.«

»Ah da, gospod!« je prijazno odvrnil Phillips. »bele ustinice.« A mi nobeden ne verjame? Povedal sem policajem in potem še Mr. Wileyu, javnemu tožilu, ne vem kolikokrat sem jim povedal.«

»Kaj pa, če bi se meni enkrat povedalo?«

»Zakaj pa bi mi vi verjeli?«

Phillips je zadovoljno kadil. »Hočem vedeti tvojo plat. Končno, dolžijo te za umor, za zločinski umor. Če bodo uspeli, fant, boš dobil stol.«

Eddie Dickinson se je nejeverno nasmehnil.

»Ah ne, gospod!«

»Ah, da, gospod!« je prijazno odvrnil Phillips.

»Težko verjameš, kajne?«

»Seveda me skrbi!« je fant zamrmral. »Vse, kar jaz vem, je to, da je bila tam zabava, pravijo pri Ms. Hillegas. Menim, da prireja te zabave že dolgo — smrklje in paglavci, pivo, kisló zelje, hrenovke in ples, seveda. Tja sem prišel s petinšestdesetimi dolarji v žepu in dovolj neumen sem bil, da sm to povedal nekemu, ki sem ga tam srečal.«

»Kdo je bil to?«

»Neko dekle.«

»Ali veš njeno ime?«

»Ne, gospod.«

Spogledala sta se, nakar je Phillips kadil dalje. »Nadaljuj,« je rekel »Zakaj si ji povedal za denar?«

Fant se je široko zarežal. »Saj priznam, da sem ga pokobil. Menda sem ji hotel pokazati, da nisem kar takol. Delam v klavni na Dvanajsti aveniji in kar dobro zaslužim. Lahko vprašate mojega šefa, gospoda Rowe pri Sky High Packing Company, kjer se učim za mesarja. Ta denar sem prihranil, to lahko dokažem. Vprašajte v hranilnici.«

»In kaj potem?«

»Okrog dveh ponoči sem s tem dekletom na hodniku nekaj malega prigriznil, ko jo eden od njih pokloče, kličejo ga Choatey...«

»Tisti, ki je bil ubit?« ga je Phillips priganjal.

»Tako je Choatey. Bil je pijan in zloben. Nastavil mi je revolver na trebuh in rekel, da bo sprožil, če se bom še mešal s tem dekletom. Skušal sem mu dokazovati. Takrat pa je nek majhen poba po imenu Slope...«

»Lou Slope?«

»Sam ali Lou, nikdar ga nisem poznal, ta Slope je zavpil, da imam cel pok denarja, da mi ga naj vzame. Rekel sem Choatey, da mu dam ves moj denar, samo da mi ne stori nič hudega. Potem sem dal denar, nekaj časa sva se še pogovarjala, ampak njegov pogled mi ni bil bolj všeč. Potlej sem še nekajkrat plesal s tem dekletom.«

INDEKS IN... FLORET

Strokovnjaki pravijo, da je floret po tehniki najtežje orožje v sabljaškem športu. No, in s tem orožjem že vrsto let spretno rokuje študent 4. letnika pravne fakultete Simon Simoniti.

Simon je ob svojem nepredvidenem srečanju imel v roki na prvi pogled nezanimivo knjigo — toda ne zanj. V naslovu sem uspel prebrati le besedico »mitologija«. Ker študentje pravne fakultete ne študirajo te vede, čemu potrebuje to knjigo. Njegov odgovor je bil obenem tudi odgovor na njemu zastavljeno vprašanje:

● Kaj je tvoj hobby? »Poleg sabljanja mi je najbolj pri srcu branje knjig, ki pripovedujejo o antični zgodovini in mitologiji. Takih knjig imam že lepo število v svoji knjižnici. Nedvomno — zanimiv konjiček.«

● Ali te športno udejstvovanje ovira pri študiju? »Ne, čeprav treniram dnevno 2 — 3 ure, pred tekmovanji običajno še nekaj več, in traja sabljaška sezona enako kot šolsko leto, to je od oktobra do junija. Uspešno vzklajam študij in športno udejstvovanje.«

● In športno življenje na tvoji fakulteti? »Športna organizacija slabo deluje. Posamezni športni referenti ne morejo zbrati dovolj članov za ekipe, ki naj bi nastopile v različnih športnih disciplinah (nogomet, rokomet, košarka itd.) proti moštvom drugih fakultet. Le redkokdaj se jim posreči zbrati več kot 4 študente za posamezno športno disciplino. Tu bi bilo treba vsekakor temeljiteje zagrabiti.«

● Tvoji športni uspehi? »Trikrat sem bil član državne reprezentance. Sem tudi član moštva SK »Odred«, ki je zadnja leta moštveni državni prvak v sabljanju (v disciplini floret). Moštvo sestavljajo še Baumgarten, Stegu in Zajc. Prav tako smo vsi štirje tudi vedno med najboljšimi na republiških prvenstvih.«

● Bereš Tribuno? »Redno. Najbolj mi je všeč zadnja stran, zanimivi dogodki doma in po svetu in kulturna stran. Mnenja sem, da bi slednja lahko bila boljša; nekako taka, kot je v našem osrednjem časopisu.«

● Sportna sreča? »Pri sabljanju je ne poznamo. Zmaga boljši, le sodniki so včasih lahko nekoliko krivi za poraz.«

● Tvoja želja? »V okviru ZSSO naj bi se ustanovil sabljaški klub. Ta je pred leti že uspešno deloval, nato pa zamrl.«

● Kam v Ljubljani najraje zahajaš? »Nedvomno sem,« je z roko pokazal na Opero (pred katero sva se namreč srečala), »pa še v Dramo in na koncerte v Slovensko Filharmonijo.«

● Za konec še standardno vprašanje. Kdaj nameravaš diplomirati? »Letos poleti.«

T. Z.

Sovjetski košarkarji v ZDA

Ameriški, pa tudi kadadski športniki doživljajo v začetnem času vedno več porazov v mednarodnih srečanjih, in to v panogah, v katerih so še pred nedavnim gospodarili v športnih arenah širom po svetu. V zadnjem času so ljubitelji in poznavalce športa presenetile novice, ki so prišle z onstran Atlantika. Zmagovita turneja sovjetske hokejske reprezentance v domovini hokeja — Kanadi ter uspešen nastop sovjetskih košarkarjev v Združenih državah Amerike. Prevelika samozavest in podcenjevanje sta se maščevala. Vodilni športni forumi so tako Kanadi kakor v Združenih državah končno le prišli do spoznanja, da se bo treba za mednarodna srečanja v prihodnje temeljiteje pripraviti, predvsem pa bo morala zastopati barve države reprezentanca, sestavljena iz najboljših, in ne neko komaj poznano moštvo, kot se je to običajno dogajalo do sedaj.

Plaz kritike na račun odgovornih forumov se je sprožil ob zadnjem gostovanju sovjetskih košarkarjev v ZDA. Zaradi spora med N.C.A.A. (National Collegiate Athletic Association), kateri pripada večina koledžev in univerz v Ameriki in AAU (Amateur Athletic Union), so zastopali ZDA le igralci windustrijske lige NIBL (National Industrial Basketball League). Tudi trener reprezentance Browning je sicer trener enega od moštev te lige (Phillips Oilers).

Otvoritvena tekma med ZSSR in ZDA je bila v New Yorku v svetovno znani dvorani Madison Square Garden. ZDA so se sprostili meti uspelo odločiti prvo tekmo sebi v korist z rezultatom 70:66 (25:14). Po vodstvu domačinov v prvem polčasu so Sovjeti izenačili na 32:32, potem pa se je razvila ogorčena borba in razlika v koših ni bila nikoli večja od 4 točk. Najboljša strelca te tekme sta bila Amerikanec Ship (14 košev) in Rus Petrov (15).

Druga tekma je bila odigrana v državi Maryland, in to v College Parku. Amerikanci so zmagali prepričljivo s 85:60. Posebno so se odlikovali z nezgrešljivimi streli iz skoka.

Tretjo tekmo so odigrali v glavnem mestu države Tennessee, Nashvillu. To pot so bili Sovjeti prvič uspešni in odločili tekmo sebi v prid z rezultatom 68:59.

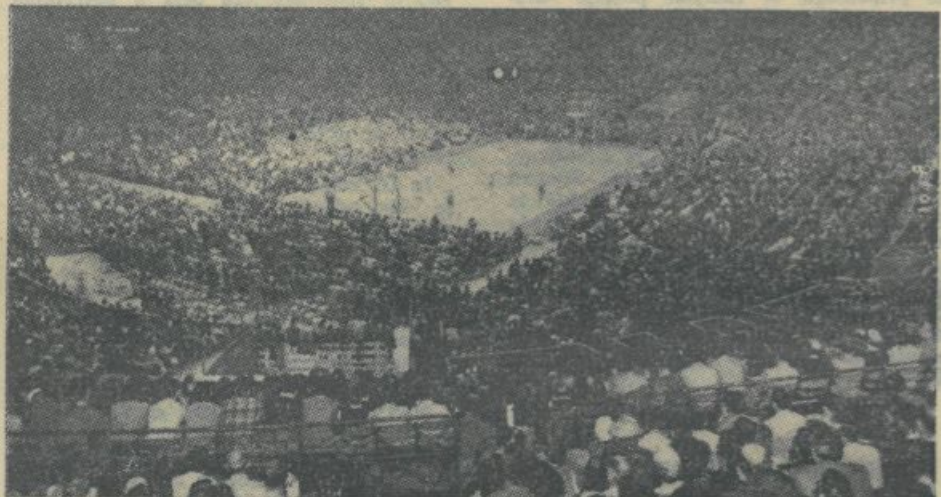
(24:24). Zmagovalci so se odlikovali predvsem z zelo ostro igro v obrambi. Posebno v drugem polčasu je bila igra polna hitrih protinapadov, v katerih so bili gostje pod košem uspešnejši. Najboljši pri zmagovalcih je bil Vojnov (16), pri domačih pa McCaffry (15). Tudi to pot se je igra razvnela še v drugem polčasu.

Mesto Mount Pleasant v državi Yowa je bilo prizorišče 4. srečanja med najboljšimi košarkarji Sovjetske zveze in ameriškim moštvom, ki ga je tokrat sestavljala reprezentanca koledžev. Sovjeti so zmagali z rezultatom 75:71. Njihov najuspešnejši igralec Petrov pa je dosegel na tej tekmi 17 košev.

V istem kraju je bila tudi peta tekma. Zopet so zmagali gostje. Njihov nasprotnik

in drugič s 86:71. Obenem z moško reprezentanco Sovjetske zveze je gostovala v ZDA tudi ženska reprezentanca in končala turnejo nepremagana. Najboljše ameriške košarkarice niso bile doreale najboljšim igalkam košarke na svetu.

Kako so igrali? V odgovor na to vprašanje je podal svoj komentar član ameriškega olimpijskega moštva Jerry Lucas. Njegovo mnenje, da igrajo sovjetski igralci zelo ostro pod košem, včasih morda celo preostro. V igri preveč težijo k posnemanju, premalo vnesejo v njo lastno osebnost. Njihov način igre temelji na centrih, medtem ko so obrambni igralci, po njegovem mnenju, ko oddajo žogo nekoristni. Sovjeti so dobri kot moštvo v celoti, zgodi pa se čisto, da napadalec tudi, če se mu nu-

Dvorana Madison Square Garden je bila prizorišče prve tekme med SZ in ZDA

je bila tokrat reprezentanca malih koledžev (Small College All-Star team). Deset sekund pred koncem so domačini vodili 82:81. Vojnov je nekaj sekund pred zaključnim žvižgom z odličnim strelom od daleč spreobrnjal rezultat v korist svojega moštva 83:82. Domačini so navdušeno pozdravili zmago sovjetskih igralcev.

V Lubbocku (Texas) so sovjeti slavili svojo zadnjo zmago na turneji po Združenih državah. Domačini so vodili ves čas tekme in šele pet minut pred koncem je Petrov izenačil rezultat na 50:50. V finišu je prišla do izraza boljša kondicijska pripravljenost ruskih igralcev.

V zadnjih dveh tekmah (sedmi in osmi) v Denveru v državi Colorado so zmagale Združene države, prvič z rezultatom 85: 60

di ugođen met iz igre, ali igra proti enemu samemu obrambnemu igralcu, raje počaka na ostale tovariše, s katerimi igra nato določen sistem igre. Nihče ne dvomi v veliko kvaliteto ameriške košarke. Jasno je, da so ameriški profesionalni košarkarji najboljši igralci te športne panoge na svetu. Toda, ti so poglavje zase. Na svetovnih prvenstvih in olimpijadah nastopajo lahko le najboljši ameriški košarkarji-amaterji. Njihovi zadnji neuspehi so dokazali, da se jim moštva nekaterih držav hitro približujejo, v veliki meri seveda zaradi neresnosti in nepopolnosti dovoljne mere važnosti na sestavo ameriške košarkarske reprezentance, ki brani barve svoje države in se po naša tudi z nazivom »najboljši na svetu«.

JR

Umazano obrekovanje

Takoj zate, ko je največji jugoslovanski športni časopis, *Deografski Sport* (št. 2718, 28. 1. 1963) objavil na prvi strani članek z naslovom »Nisem primio ni jedan dinar«, je vsa slovenska javnost ogorčeno protestirala proti takšnemu obrekovanju in hkrati izrazila začudenje, kako si športni časopis, kot je *Deografski Sport*, sploh upa objaviti kaj takega.

Novinarja »Sporta«, Jeremić in Nedeljković, sta namreč v članku izrazila sumničenje, da je Cerar od filmskega podjetja »Dunav film« prejel določeno vsoto denarja, ker je režiser tega podjetja Milošević posnel kratkometražni film z Cerarjem kot nosilcem glavne vloge. Režiser je obema novinarjema povedal, da Cerar za posneti film NI prejel denarja. Zato se upravičeno sprašujemo, kako sta omenjena novinarja mogla objaviti tak članek. Prav tako je Jeremić osebno govoril s Cerarjem, in skušal iz njega dobesedno »izvleči« priznanje, da je prejel kak dinar, češ da gre samo za privaten razgovor med njima. Cerar je seveda odgovoril z odločnim »NE«.

Vsej slovenski, pa tudi ostali jugoslovanski javnosti je nedvomno jasno, da bi bil Cerar zadnji, ki bi sprejel za svoje športno nastopanje denarne nagrade in prav zato nam nikakor ni jasno, zakaj sta omenjena novinarja objavila ta članek. Ali jima je šlo za prvotno razvedrilo ali senzacijsko ali morda za kaj drugega (??). Naj sta mislila prvo ali drugo, v obeh primerih sta se popolnoma zmotila. (Cerarja v nobenem primeru ni mogoče primerjati z našimi vrhunskimi športniki v drugih športnih panogah (nogomet itd.), ki prejema visoke denarne zneske ob prestopanju iz kluba v klub, dosegu kake pomembne zmage itd., kar je javna tajnost.)

Danes, slab mesec dni po objavi članka »Nisem primio ni jedan dinar«, se je vsa stvar že nekoliko utišala in umaknila v ozadje. Odgovorni športni forumi v Sloveniji so storili vse potrebne korake, da bo Cerar dobil primerno opravičilo. Toda zakaj je bilo vsega tega treba? *Deografski* novinarja se verjetno niti nista zavedala, da take in slične novinarske senzacije na račun znanih športnikov v tujem športnem tisku takoj »pograbijo« in jih še potencirajo. Kako se bo počutil Cerar na bližnjih tekmovalnih tujini in tudi doma, če ga bodo ostali tekmovalci spraševali: »Ali si res prejel kak dinar?« Gotovo ne najboljše, pa čeprav ni popolnoma nič kriv.

Miro pa ni samo telovadec svetovnega merila, je tudi dober študent. Njegovi tovariši na pravni fakulteti (4. letnik) ga cenijo tudi zaradi tega. Vsi, posebno pa še tisti, ki se aktivno ukvarjajo s katerokoli športno panogo, vedo, kako težko (ali celo nemogoče) je vzklajati športno udejstvovanje s študijem. Cerar bo kljub izostankom od študija, ki jih kasneje nadoknadi z marljivostjo in intenzivnejšim učenjem, prav verjetno diplomiral še v letošnjem letu in bo s tem dosegel še en pomemben uspeh — tokrat na študijskem področju.

Za zaključek naj še povem, da je Cerar DANES VZOR športnika, tako v njegovi visoki kvaliteti kakor tudi njegovem obnašanju, strokovnosti, tovarištvu itd., in da je vzornik prav vse slovenske mladine, ki se navdušuje za ta ali oni šport. NOBENEGA DVOMA NI, DA BO TO TUDI OSTAL, KAJTI PREVEČ GA POZNAJO PO VSEH TEH LASTNOSTIH, DA BI MU TAKO NEPOŠTENO, UMAZANO OBREKOVANJE IN NAMIGOVANJE LAHKO TUDI V NAJMANJSI MERI SKODOVALO.

Najbrž še ne veste da...

● ... so pred dnevi izročili v uporabo številnim drsalecem in in drsalcem ter igralcem hokeja že petinštirideseto umetno drsališče. Drsališče obsega 60x60 m in je delno pokrito, ker služi tudi kegljačem na ledu (kirling). Država je dala zgraditi svoje 45. drsališče po vrsti v malem mestecu Küssnachtu, ki je tako majhno, da ga boste na zemljevidu zamanj iskali. Toda v Švici je drsanje zelo priljubljen šport in državi ni bilo žal dati nič manj kot 2.000.000 švicarskih frankov za izgradnjo drsališča.

● ... je evropski rekord na 1500 m Francoz Michael Jazy; lani najboljši tekač na svetu na tej progi, zelo priljubljen med športnimi novinarji v Franciji. Ta odlični atlet je namreč zaposlen pri največjem evropskem in tudi svetovnem športnem časopisu »L'Equipe«. Leta 1962 je Jazy nastopil na 38 tekmovalnih in ni bil niti enkrat poražen. Na več kot polovici tekmovalnih je pretekel 1500 m v času pod 1,48 minute. Z njim bi se lahko do neke mere primerjal pred par leti le še Avstralec Herb Elliot — pred Jazyjem najboljši atlet na svetu na tej progi.

● ... so na lanskoletnem evropskem prvenstvu v plavanju v Leipzigu dosegli kar 10 novih evropskih, več kot 100 državnih in en svetovni rekord.

Najbolj zadovoljni so bili plavalci Švice — države, ki v plavanju kaj malo pomeni. Čeprav so ostali brez medalj, so dosegli pet novih državnih rekordov, zato pač lahko razumemo njihovo veselje.

T. Z.

Kako sem preživel počitnice...

»Tribuna, nova Tribuna! Vzemite in berite novo Tribuno!«

Ti glasovi z visoko frekvenco, ki je človeško uho ne zaznava, vas bodo, dragi bralci, vrnili v svet naše stvarnosti. Počitnice so pri kraju in nič več niste podobni prebivalcem New Yorka. Spet imate svoj časopis in gotovo zadovoljno mljaskate, ko obračate njegove liste.

Štiri tedne ste imeli dovolj za počitek, kajne? Torej, lahko kar pričnem s svojo pripovedjo, kako sem preživel počitnice.

Prve dneve počitnic sem posvetil aktivni rekreaciji. Na snegu, kajpak. Že koj prve dni zime sem se zbal, če ga ne bo morebiti zmanjkalo. Saj veste, pri nas rado česa zmanjka. (Če že ne zmanjka, se pa podraži.) Nič nisem odlašal. Skripta in knjige v kot, iz kota pa pancrje in deske. V nabrtnik nekaj hrane, misljo past in petrolej. In seveda, gorivo: majhen sodček za dolge zimske večere. Plesti ne znam, sicer bi vzel volno s seboj.

Krasno je bilo na Veliki planini, v preprosti pastirski kajži. Podnevi sem se smučal, pometal kajžo in cepil drva, proti večeru pa sem si pripravil skromno večerjo, jo zalil s skodelico vinca (morda so bile tudi dve ali tri). Ob prasketanju smrekovih polen v štedilniku sem kaj hitro zadremal.

Jaz sem dremal, tam na obzorju, kjer so ob jasnih nočeh migljale neštete lučke, tam in še dalje, pa je dalje tekla naša stvarnost. Tudi Sava je tekla dalje, dol proti Beogradu. Vse je teklo dalje. A jaz? Jaz sem brezbrizno dremal, menda sem celo smrčal. Če vam zaupno povem, nisem niti bil docela brezbrizen. Skozí toplo čumnato se je nekaj plazilo, kot črv. Ne vem, ali je bila to vest ali zavest. Nj bilo časa za razpoznavanje, vse prehitro je potonila v vinskih hlapih.

Razsvetljenje, aleluja, če hočete, je prišlo naslednji dan. Proti večeru sem obiskal prijatelje v bližnji koči. Stari znanci, včasih udarimo tarok. V štirih, da je bolj špansko. Tudi oni so študentje, študirajo bolj praktične fakse, tako, da že sedaj včasih sodelujejo v praksi — pa ne na praksi. Zato tudi krasi njihovo kajžo majhna skrinjica s srebrno paličico. I seveda, uganili ste: tranzistor.

Poropotal sem po vratih in vstopil. Pozdravil sem po stari navadi, dostojno: »Gospóda, dober večer!«

Janez, ki je na faksu šef za inozemske prakse, se je namrščil in nejevoljno dejal: »Kdo pa misliš, da smo? Tu že ni nobenih gospodov. Jaz sem tovariš in pika.«

Takoj sem hotel nerodnost popraviti. Franceljna, sina advokata iz province, ki študira medicino, sem hitel pozdravljati: »Tovariš dohtar, dober večer!«

On pa pokoncu: »Ti, zmene, boš mene v nič dajal. Zate sem državljan, pri nas doma že vemo, kako je prav! In motiš se, če misliš, da bom študij zavlekel. Jaz bom še dohtar od spred.«

Tretji mi je k sreči sam pojasnil, kako naj z njim občujem. »Ne kliči me več Boštjan, ampak Sebastijan. Tega sem že sit. In ne nadleguj me več z abonmajskimi vstopnicami, s kulturo nočem imeti več nobene zveze. Abdiciram s položaja kulturnega referenta letnika. Obenem pa ti zabičam tole: Prav nič te ne briga, če je naša občina malo manjša in slabotnejša kot vaša, torej nobenega občana ali kaj podobnega. Zate sem prijatelj, samo ne glasbe. Kapiral?«

Razumelj boste, da s tarokom ni bilo potlej nič. Izgovoril sem se, da sem si prišel le malo petroleja izposoditi, a ga niso imeli. So že malo dlje zabredli v ta naš novi čas. Svetili so si kar s plinom. Hitro sem se pobral v svojo kočó.

Prišel sem razmišljati, od kod nenadoma taka sprememba. Spomnil sem se, da zadnji čas nisem kaj pridal dnevnega časopisja. Malo sem ga že preletel. Tako le: ta ubit, oni neubit, zaletela sta se, podlistek in kriminalka, danes predvajajo, v cvetu let je umrl... Hitro sem segel v nabrtnik, izvlekel v časopis zavito misljo past, jo odvil, položil vanjo kos sira in jo postavil v kot. Sam pa sem stopil pod pojemajočo svetilko in prebral prav vse članke. Tako rekoč vse črke, od prve do zadnje. (Če morebiti še ne veste, prva črka je vedno p, zadnja pa veliki C, kar pomeni »Celzija« v vremenski napovedi, ki je navadno na zadnji strani.)

Po utrudljivem delu sem si natočil zvrhano skodelico in pričel analizirati vse članke po vrsti. Le iz katerega izvira čudno vedenje mojih kolegov?

Ves čas so mi bredli po glavi članki o premogu in zaprtih šolah; tako krasno so se ujemali. Še v sanjah nisem nehal misliti na rubrike in kolone. Tole se mi

je sanjalo: Po cesti gre gasilska godba, veselo koračnico igra. Ob cesti množica ljudi navdušeno pozdravlja člane kolektiva in uspeh podjetja »Mala marelica«, ki je uspelo plasirati na tuje tržišče leve polovice mareličnih pečka. Za konvertibilne valute, jasno. Potem se je prizorišče mojih sanj prestavilo na našo obmejno postajo. Ob cesti, ki vodi v gmajno, ni nikake množice. Nihče glasno ne vzklika. Maloštevilna godba na pihala nekdanje Svobode igra s spremenljivo srečo Chopinovo posmrtno koračnico. Nikogar ni, ki bi spremljal uspeh podjetja »Mala marelica« na njegovi zadnji poti. Vsi člani kolektiva so še na sindikalni veselici. Prodor na inozemski trg proslavljajo. Tokrat pa je železnica prekosila vse rekorde. Pošiljka je že nazaj. Kupec je ugotovil, da so mu med naročeno blago natrosili več kot pol desnih polovičk mareličnih pečka, nekatere pa so bile kar cele. Le kmečka ženica zunaj na polju si je tria oko: »Tako lepo igrajo, da se človeku inako stori.«

Take sanje niso obetale nič dobrega, zato sem se raje kar zbudil in buden pričakal dne. Pospravil sem svojo kramo, navezal smuči in odbrzel v dolino. Na vlaku sem se usedel nasproti možaku s časopisom. Bil je prav tako neveden kot jaz. Bral je male oglase, tako, da sem se, beroč časopis na hrbtni strani, do Ljubljane seznanil z našo stvarnostjo. Časa sem imel dovolj, saj je bil vlak — Kamničan.

Pogledal sem na uro in videl, koliko je ura. Nastali položaj je terjal od mene akcijo. Takoj sem pričel uveljavljati koriten spremembo.

Sprašujete, zakaj ni danes nič več Florijanove storijske, zakaj ni nič ilustracij? Odgovor je tak: Kaj bi segali v prakomunizem, to ali ono mitologijo in preteklost, po snov za pisanje. Pišimo o naših ljudeh, o današnjem času. No, jaz pišem kar o sebi. Sem svoj oziroma, kot se zdaj reče, naš. Zdaj je sploh vse naše.

O slikah pa tole: Ne razumem se dosti na slikanje. Vendar, slike, ki so bile doslej objavljene v zvezi s Florijanovo historijo, niso nikdar pomenile samo tistega, kar so predstavljale, ampak vedno še nekaj zraven. Moja napaka pa je bila, da se ni vedno jasno in glasno videlo, ali propagiram njihov primarni ali sekundarni pomen. Kdor me pozna, že ve, kaj mislim, a kaj, ko je takih le 79 (z besedami sedemdesetdevet ljubih, preljubih, zvestih bralcev).

Na kraju moram seveda potešiti radovednost onih, ki jih v počitnicah zanima predvsem smučanje. Ali sem se sploh kaj smučal?

Odgovor je na dani. Prilagam tudi sliko, ki me nedvoumno prikazuje pri tem nacionalnem opravilu. Ta nacionalnost pa že malo šepa. Zdaj, ko sem spet na liniji, lahko brez skrbi objavim slike. Želite dokaz?

Slika, ki je ob naslovu, lahko bi rekel že na sami liniji, me prikazuje prav v nebhvaležnem trenutku, ko me izpod snežne odeje sploh ni videti. Torej sem resnično lahko celo na sami liniji, saj me ne morete videti, ko sem ves zakopan v snegu. Svetujem pa vam, dajte, naučite se malo bolje smučati, da ne boste vedno na tleh, da vas bodo ljudje videli, kje ste in kakšni ste.

VREMENSKO POROČILO: V dneh, ko naš časopis ni izhajal, je prišlo na univerzitetnem področju do precejšnje (vsaj navidezne) ohladitve in prav zato je uredništvo Skorjončka na svoji nedavni seji, ob splošnem pomanjkanju premoga, sklenilo, da pogreje nekatere starejše, pa tudi novejša dogodke, da bi tako vsaj malce dvignili temperaturo.

ZAPOZNELA ISKRICA Z BRUCOVANJA NA AG

Na brucovanje prihajamo ponavadi brez skrbi. Najde pa se včasih kdo, ki ga takole ob koncu semestra muči kakšna zadeva, npr. podpis v indeksu.

Albinco je prav tiste dni skrbel podpis. Pa se je znašla. Indeks je vzela s seboj na brucovanje in ji je, ker je znano, da so na brucovanju vsi dobre volje, prijazni profesor podpisal indeks in tako rešil skrbi.

Med drugim se je na tem brucovanju zgodilo tudi tole: nekdo je prišel k vrtarju in hotel plačati vstopnino. Skoraj skregati se je moral. Kasneje se je moral sprizniti s tem, da ne bo plačal, kajti vrtar ni hotel vzeti denarja.

OB VSEH VESTEH Z LETOSNJIH BRUCOVANJ SO TE VESTI SKORAJ NEVERJETNE. PA Vendar RESNICNE!
JAZZ DOKA IN PO SVETU, POSEBNO PA V ZAGREBU: Medtem ko je znani kvartet 4M (Četiri Em) v nedavni televizijski oddaji izjavljal, da z malo volje lahko razumemo njihovo oddajo in najdemo v njej tudi nekaj umetniškega, nismo mogli pretekle sredo na TV tudi z veliko volje odkriti kaj razumljivega ali umetniškega. Smo pač trdi, mrz je, mrz.

SAMOOGREVANJE: Kako rešujeje zmrzalno krizo v posameznih ustanovah, smo izvedeli od našega pooblaščenega dopisnika, ki je z dnevnico in zavarovalno polico (zavaroval se je proti mrazu) odšel na nedeljski ples v Festivalno dvorano. Takole nam je poročal: »Vroče mi je postalo že takoj pri vходу, ko sem moral odšteti dvesto dinarjev za vstopnino. Se bolj vroče pa mi je postalo, ko sem izvedel, da sem teh dvesto dinarjev dal za nekaj, kar naj bi bil ples v dvorani brez ogrevanja, s programom, ki ga ni, itd.

Predlagam, da prireditelj plesa ta našim samoogrevanju patentira.

STUDIO UNO: ne moremo si kaj, da ne bi objavili zopet nekaj o arhitekturi, kajti ravno od tam dobivamo največ dopisov, in tudi naši tajni dopisniki (morda zaradi deklet, ki so tam) stalno prežijo na to ustanovo. Torej: neki tajni in nepooblaščen dopisnik poroča, da so na mesto seminarjev uvedli po vzoru italijanske televizijske zabavnoglasbene oddaje tudi pri njih Studio Uno, Studio due etc. Kaj več o tem ne moremo poročati, ker tajni dopisnik ni mogel prodreti v tajno tajnost teh studiev. Ugotavljam pa lahko samo, da se beseda studio zelo lepo sliši, čisto drugače kot »seminar«.

Študentje ekonomske in pravne fakultete, visokih in višjih gospodarskih in upravnih šol, višjih ekonomsko-komercialnih in zunanjetrgovinskih šol ter dijaki srednjih ekonomskih šol z rednim spremljanjem

EKONOMSKE POLITIKE

olajšate sebi učenje in pridobite koristno znanje in možnost, da zasedete bodoče delovno mesto s solidnim poznavanjem problematike gospodarskega in družbenega razvoja naše države in gibanje v sodobnem svetu.

Študentom in dijakom daje redakcija poseben popust v višini 25%. Namesto redne letošnje naročnine 4.000 dinarjev dobijo študentje in dijaki list za 3.000 dinarjev, obenem pa lahko naročnino plačajo za tri, šest, devet ali dvanaest mesecev.

Za obvestila in brezplačni ogledni izvod se obrnite na naslov:

EKONOMSKA POLITIKA, Beograd, Moše Pijade 29-II

»PROJEKT – NIZKE ZGRADBE«

LJUBLJANA, PARMOVA 33-III – TELEFON 32-029

IZVRŠUJE PROJEKTNE NALOGE ZA: CESTE, MOSTOVE, VODOVODE, KANALIZACIJE, HIDROCENTRALE, MELIORACIJE, REGULACIJE, PRISTANIŠKE ZGRADBE, VISOKE ZGRADBE.

ČASOPISNO PODJETJE »DELO« ~ TRIGLAVSKA TISKARNA ~ BLASNIKOVA TISKARNA

nudi

vse vrste grafičnih uslug, tiska knjige, časopise, revije, obrazce in druge publikacije, razen tega pa tiska in izdaja časopise:

- OSREDNJI SLOVENSKI DNEVNIK »DELO« — vsak dan prinaša vesti, poročila, reportaže in komentarje o vseh pomembnih dogodkih doma in v svetu.
- ZABAVNI TEDNIK »TEDENSKA TRIBUNA« — zaradi pestrosti in zanimivosti si je »TT« pridobil stotisoče rednih bralcev — tednik z največjo naklado v Sloveniji.
- ILUSTRIRANA REVILJA »TOVARIŠ« — edini slovenski ilustrirani tednik, z ugankarsko prilogo »KAJ VES — KAJ ZNAS«.
- ŠTIRINAJSTODNEVNIK »NASI RAZGLEDI« — list slovenskega intelektualca, ki posreduje bralcu problematiko našega političnega, gospodarskega in kulturnega dogajanja.

Letošnje Prešernove nagrade za študente ljubljanske univerze je 8. februarja podelil rektor prof. dr. Snuderl v zbornični dvorani na univerzi. Slovesne podelitve sta se poleg dekanov in profesorjev ljubljanskih fakultet udeležila tudi dr. Joža Vilfan, podpredsednik ISLS, in ing. Viktor Turnšek, predsednik republiškega sveta za znanost. Kot že več let nazaj, so bile tudi tokrat nagrajene večinoma predelane seminarske in diplomske naloge, posebnih del je bilo le 9. Na sliki: štirje od letošnjih 49 Prešernovih nagajencev, študentje medicinske fakultete: Fred Laneger, Miša Hribar, Andreja Golob in Gregor Pintar.

Od Maribora

MARIBOR: Od 1. do 3. februarja je bila v Mariboru konferenca jugoslovanskega študentskega tiska. Na tej konferenci so predstavniki študentskih listov razpravljali predvsem o štirih temah s področja študentskega novinarstva.

V Jugoslaviji izhajajo sedem študentskih listov. To so: Student (Beograd), Studentski list (Zagreb), Naši dani (Sarajevo) in Tribuna (Ljubljana) kot tednik ter štirinajstdnevnik Index (Novi Sad), Studentski zbor (Skopje) in Karedra (Maribor). Na konferenci so sodelovali poleg predstavnikov omenjenih uredništev še delegati centralnega odbora ZSJ, predstavniki posameznih univerzitetnih odborov Zveze študentov Jugoslavije in večje število gostov. Konferenco je organizirala mariborska Katedra.

LJUBLJANA: V preteklem tednu so v Beograd odpotovali predstavniki Zveze študentov naše univerze, kjer so bili gostje na konferenci Zveze študentov Srbije.

ZAGREB: V šestih študentskih domovih v Zagrebu stanuje nekaj več kot štiri tisoč študentov. Analiza, izvršena pred kratkim, je pokazala, da velika večina teh stanovalcev ne izpolnjuje obveznosti do doma. Študentje imajo po dvajset tisoč in še več dolga. Nekateri niso plačali najemnine za več kot pet mesecev, mnogih pa uprava doma ne bo mogla nikdar izterjati, ker so izginili. Pripovedujejo, da je neki študent, ki je diplomiral na AGG in imel v času študija 12.000 din študentskega izplačila, izginil ter s sabo odnesel posteljnino in več tisoč dolga. V vseh domovih se pritožujejo, da jim je zmanjkalo inventar. Premičnine...

BEOGRAD: Pred tednom je odpotoval na Poljsko predsednik centralnega odbora Zveze študentov Jugoslavije Novica Pribečević, ki je prisostvoval kot gost poljskih študentov V. Kongresu Zveze študentov Poljske.

BEOGRAD: Na agronomski fakulteti v Beogradu so se ob koncu semestra pojavila številna študijska vprašanja za študente, ki so vpisani na prvi stopnji. Najbolj pereče je vprašanje najosnovnejših učil, pa tudi skripta, ki so sedaj v rabi na primer za študij kemije, vsebujejo na koncu za celih 32 strani popravkov. Študentom na tej fakulteti primanjkuje tudi primeren prostor za učilnico.

do Skopja

Tribuna - glasilo Zveze študentov - Izdaja univerzitetni odbor ZSJ - Ureda uredniški odbor - Odgovorni urednik Jože Sušmelj; glavni urednik Mitja Vavpetič - Uredn. in uprava, Tribuna Poljanska 6/II, telefon 36-123 - tekoči račun 600-14-608-72 - Letna naročnina 400 dinarjev, posamezni izvod 20 din - Rokopisov in fotografij ne vračamo - Tisk: CP Delo, Ljubljana. Tomšičeva 1. tel. 33-322.

tribuna

ODMOR NA SNEGU

Kaj se je zgodilo od konca semestra do danes
Je kdo pozabil na študij
Najbolj pričakovana: štipendija

Petnajstega januarja je marsikdo pobral šila in kopita, vrgel smuči na rame in jo najprej mahnil domov, če je doma z dežele, vrgel v kovček oguljena skripta z negotovostjo, da bi jih še kdaj v bližnji prihodnosti pogledal, vendar jih ni postavil spet na polico, čeprav je bilo prav zanje premalo prostora. Ostala so tam zaradi dobre vesti. Zima je kot nalašč spet nasula dovolj snega. Tudi za Primorje...

V študentskih domovih je bilo mogoče opaziti manjši promet. Ostali so absolventi in tisti, ki so počitnice izkoristili že prej, pa so se odločili, da bodo izpitno srečo poskusili v januarskem roku, in oni, ki se dolgoročno pripravljajo na poletna počitnice ob morju in soncu na obalni peščini. To so ali preračunljivi študentje ali pa slabi (ne) smučarji.

Med vrsticami je bilo neke zapisano, da so v prosluli restavraciji Triglav odklonili kosilo trem našim študentom, ker prejšnji dan niso mogli použiti servirane hrane, ker je bila očitno pokvarjena. Nastala je čudna situacija ob sami mizi v restavraciji, ki je bila motivirana s še bolj čudnimi dialogi z obeh strani. Pro-

blemeček so rešili na kraju samem s kanzijo, ki jo je plačala restavracija.

Kdor že v soboto ni v Naselju preizkusil svojih plesnih sposobnosti, se je pri sebi najbrž izprosil prosti čas in pol noči za prihodnjo soboto za brucovanje ekonomistov, ki ga bodo priredili pod originalnim naslovom: Ali boš plesal z menoj? Pravijo, da je marsikoga pri srcu pogrelo in se je brž, ko je pregledal plakat, odločil, da se bo tega edinstvenega brucovanja, kjer bodo baje točili sama najboljša slovenska vina, zagotovo udeležil. Zal, so študentje že večkrat prijeli na to finto.

Izpitna mrzlica je minila. Zdaj se spet srečujemo na hodnikih, v predavalnicah in v pisarnah, kjer izplačujejo štipendijo. Je že tako pri nas, da nekateri štipenditorji pošiljajo štipendijo šele okrog petnajstega v mesecu. Prav zaradi tega smo na naše uredništvo prejeli že več pisem, kjer nas študentje sprašujejo, kaj naj naredijo ob tej kronični boleznir računovodstev podjetij in občin. Nekateri so celo omenili, da bodo preklicali štipendijo, ker jim pač v pogodbi, ki so jo svečano podpisali, piše črno na belem, da se štipendija pošilja do petega v mesecu.

Sicer pa je taka ali drugačna štipendija vedno dobrodošla, zlasti pa še v teh premičnih dneh, ko smo precej investirali v planinskih in drugih turističnih kočah in postojankah.

Pisma uredništvu

Ze večkrat smo v našem listu pisali o tem, da bi morali naši zvesti bralci, in teh je kar precej, bolj tesno sodelovati z našim listom. To sodelovanje naj bi bilo enkrat preko pošte s pismi, ki bi jih objavljali. Lani smo sicer priobčili nekaj ostrih pisem, ki so našla velik odmev in se je o njihovi vsebini povsod govorilo. Pa ne želimo si samo pisem, ki kritizirajo npr. razmere v študentskem naselju ali pa slabo hrano v menzi. Našemu listu so potrebna tudi pisma, ki pišejo o uspehih kolektiva, aktivna ali posameznikov na vseh področjih, pri študiju, pri delu v organizacijah, pa tudi privatno.

Torej smo se razumeli. Pričakujemo, da bo marsikoga to naše skromno obvestilo spodbudilo k pisanju. Nekateri pa tega ne bodo storili, ker »nočejo, da bi

njihovo ime vlačili, po časopisih...« kakor nam je že nekdaj pisal. Tem naj povemo, da je njihova anonimnost in javnosti zadržana. Pod pismo naj samo napišejo, če želijo, da je njihovo ime objavljeno ali ne...

Za začetek objavljamo pismo tržaških bralcev, ki so odgovorili na članek naše sodelavke.

SPOSTOVANO UREDNIŠTVO

Redno dobivamo vaš list v naš akademski klub »Jadrana« in ga radi prebiramo. Toda ostrmeli smo nad netočnim in neinformiranim poročanjem člankarja SL o naši univerzi. Popravili bi radi vsaj bistvene napake.

Tržaško univerzo so ustanovili že leta 1920, torej tri leta pred nastopom fašizma, ki pa je kasneje tržaško univerzo izpopolnil leta 1924 in 1938. Takrat so tudi začeli zidati novo stavbo, ki je bila končana po letu 1945.

Namesto osmih fakultet jih je v Trstu nekoliko več, in sicer: pravo, politične vede, ekonomija, romanistika, klasična filologija, filozofija, pedagogika, kemija, fizika, matematika, prirodoslovne vede, farmacija, biologija, gradbena, elektrotehnika, strojna ter brodogradnja. Poleg teh pa sta še visoka šola za prevajalce in tolmache in šola za izpopolnitev v delovnem pravni in socialni varnosti.

Vpisanih študentov na tržaški univerzi je okoli 3500, točnega števila slovenskih študentov pa ne ve nihče, niti tajništvo univerze. Po naših računih bi nas moralo biti okrog 190 iz Trsta, Gorice in Benečije,

Res je, da ima priden študent možnost, da je oproščen tak ali da plačuje polovico, toda če bi zažadostovali pogoji, ki jih člankar našteva, bi le malokdo plačeval takse. Samo srednja ocena mora biti 28 za popolno oprostitve in 24 za polovično, da o drugih pogojih ne govorimo.

Glede štipendij jih bodo mogoče pričeli razdeljevati prihodnje leto, za sedaj še razpravljajo na odgovornih mestih.

Novincev, ki bi zapravili prvo leto, je sicer mnogo, a več je tistih, ki napravijo tudi večji del predpisanih izpitov, taki pa, ki se preprišajo z ene fakultete na drugo, tega ne storijo zaradi neurejenih razmer na univerzi, ampak iz čisto drugačnih razlogov.

Tribunat, ali bolje študentski svet tržaške univerze sestavlja 36 članov, od katerih so trije Slovenci in je eden že par let podpredsednik sveta, pa poleg ostalega delovanja izdaja tudi svoje glasilo »Atheno Nuovon«.

Kakor smo že omenili, imamo slovenski študenti v tribunatu tri predstavnike že štiri leta. Dva sta bila izvoljena na predni laični listi UGI, eden pa na listi slovenskih klerikalcev.

Ob koncu naj še izrazimo željo, ki nas že dolgo časa muči. Bili bi zelo zadovoljni, če bi prišlo do poglobitve stikov med vašim UOZSJ in našim klubom »Jadrana«, sicer pa so stiki že navezani, a so omejeni le na pošiljanje »Tribune« na naš sedež.

S prijateljskimi pozdravi
bralci »Tribune« v Trstu

